

Tavid AS

Konsolideeritud majandusaasta aruanne

2020

Ettevõte	Tavid AS
Reg nr	10055700
Aadress	Pärnu mnt 186, Tallinn
Telefon	372 627 9910
E- post	tavid@tavid.ee
Veebileht	www.tavid.ee
Asutamisaeg	1.04.1991
Tegevjuht	Jüri Martin
Audiitorettevõte	Grant Thornton Baltic OÜ

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	4
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE	10
KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	11
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE	12
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	12
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE	13
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	14
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	15
TEGEVJUHTKONNA ALLKIRJAD 2020. MAJANDUSAASTA ARUANDELE	39
KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK	40
TEGEVUSALADE LOETELU	41

TEGEVUSARUANNE

Aruande periood

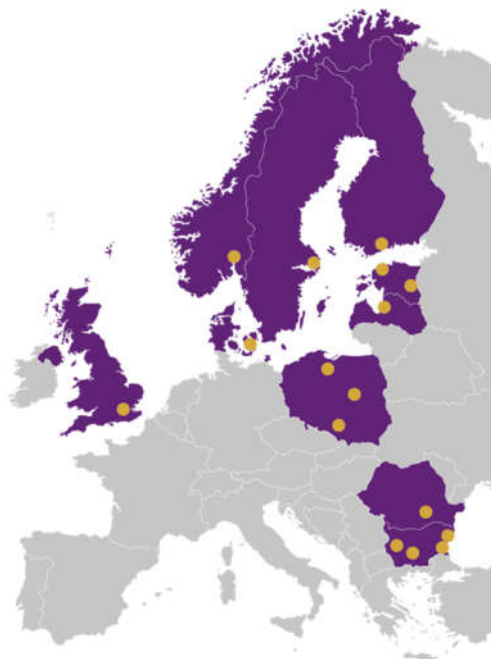
Käesolev konsolideeritud aastaaruanne on koostatud perioodi 01.01.2020- 31.12.2020 kohta.

Konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted

31.12.2020 majandusaasta lõpuks tegutsesid Tavid AS konsolideerimisgruppi (edaspidi ka „Tavid“) kuuluvad ettevõtted peale Eesti veel üheksas eri riigis üle Euroopa. Kõigis tütaretevõtetes on Tavid AS-i osalus 100%. Kõigi gruppi kuuluvate ettevõtete põhitegevusalaks on kas väärismetallide müük, valuutavahetus, makseteenuse osutamine või kõik kolm eelnimetatud tegevust korraga. Allolev joonis annab ülevaate gruppi kuuluvatest ettevõtetest jaotatuna nende põhitegevusharu(de) järgi, ettevõtte nime järel sulgudes on toodud selle asukohamaa. Detailsem info iga ettevõtte kohta on leitav tema koduleheküljelt.

Kulla ja hõbeda müük		Makseteenused ja valuutavahetus		Valuutavahetus, kulla ja hõbeda müük ja makseteenus	
Ettevõtte	Tavex Gull og Solv A/S (Norra)	Ettevõtte	Tavex AS (Norra)	Ettevõtte	Tavex OY (Soome)
Veebileht	https://tavex.no	Veebileht	https://tavex.no	Veebileht	https://tavex.fi
Asutamisaeg	22.01.2014	Asutamisaeg	30.08.2011	Asutamisaeg	09.05.1996
Ettevõtte	Tavex Gold Ltd (Ühendkuningriigid)	Ettevõtte	TavexWise AS (Eesti)	Ettevõtte	Tavex SIA (Läti)
Veebileht		Veebileht	https://tavexwise.com	Veebileht	https://tavex.lv
Asutamisaeg	24.01.2018	Asutamisaeg	7.04.2014	Asutamisaeg	15.03.2002
Ettevõtte	Tavex Gold S.R.L (Rumeenia)	Ettevõtte	Tavex Exchange S.R.L (Rumeenia)	Ettevõtte	Tavex AB (Rootsi)
Veebileht	https://tavex.ro/	Veebileht	https://tavex.ro/	Veebileht	https://tavex.se
Asutamisaeg	15.06.2018	Asutamisaeg	16.05.2018	Asutamisaeg	23.11.2004
				Ettevõtte	Tavex EOOD (Bulgaaria)
				Veebileht	https://tavex.bg
				Asutamisaeg	30.09.2009
				Ettevõtte	Tavex A/S (Taani)
				Veebileht	https://tavex.dk
				Asutamisaeg	20.09.2010
				Ettevõtte	Tavex Sp. z o.o. (Poola)
				Veebileht	https://tavex.pl
				Asutamisaeg	8.08.2014

Gruppi kuuluvate ettevõtete geograafilisest jaotusest majandusaasta aruande koostamise hetkel annab ülevaate allolev pilt, millel lilla värviga on märgitud riigid, kus grupp on esindatud ning kollasega linnade asukohad, kus on olemas gruppi kuuluvate ettevõtete esindused ja/või poed.

Tavid AS esindused Euroopas

Soome- Helsingi
 Rootsi- Stockholm
 Eesti- Tallinn ja Tartu
 Läti- Riia
 Taani- Kopenhaagen
 Poola- Varssavi, Katowice ja Gdańsk
 Rumeenia- Bukarest
 Bulgaaria- Sofia, Plovdiv, Varna ja Burgas
 Norra- Oslo
 Ühendkuningriigid- London

Ülevaade grupi tegevusest ja arengust

Tavid AS on tegutsenud Eesti turul valuutavahetusäris alates 1991. aastast ning on koos oma tütaretevõtetega nüüdseks jõudnud laieneda veel üheksasse riiki üle Euroopa, kasil on sisenemine nii Ühendkuningriikide kui ka Ungari turule. Investeeringukulla müügiga, mis nüüdseks on kujunenud ettevõtte olulisimaks tegevusharuks, ollakse tegutsenud alates 2004. aastast ning Põhja- Euroopas hoitakse sel alal liidrirolli juba mitmeid aastaid.

Tasakaal ja õiglase hind

Tavid AS konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete edukuse üheks aluseks on nende missioon – osta ja müüa õiglase hinnaga valuutat, kulda ning hõbedat, hoides tasakaalus nii klientide, töötajate kui ka omanike huvid. Grupile on oluline pakkuda reisivaluutasid õiglase hinnaga, et vältida reisija pettasaamist sihtriigis ning pakkuda soodsamat alternatiivi varjatud kuludega maksekaartidele. Samuti pakkuda arve- ja sulavaluuta vahetamise teenust ja makseteenuseid õiglase ja läbipaistva hinnaga, vähendades seeläbi klientide kulutusi finantsvahendusele. Ka on grupi missioon pakkuda kõigile võimalust hoida oma varasid kullas või hõbedas, ostes ning müües neid õiglase vahendustasuga - kulla väärtust pole tuhande aasta jooksul hävitanud rahareformid, pangakrahhid ega riigipöördeid.

Kaitse pakkuja

Oma visioonis näeb grupp ennast kaitse pakkujana tulevaste majanduslike vapustuste vastu, luues inimestele võimaluse soetada investeerimiskulda kui reaalvara. Samuti peame oluliseks traditsiooniliste maksevahendite vahendamise jätkamist, et soodustada vaba kauplemist tänapäeva turbulentsetes maailmas.

Olulisemad sündmused 2020. aastal grupi koduturgudel

Eesti

Tavidi Eesti üksuse jaoks oli koroonaviirusest räsitud 2020. aasta äärmiselt keeruline. Valuutavahetuse mahu kahanemise tagajärjel olime sunnitud sulgema 3 kontorit ja koondama kokku 24 inimest ettevõtte eri valdkondadest. Valuutavahetusest tingitud languse kompenseeris investeeringukulla ja hõbeda müükide tõus. Pandeemia puhkedes ja selle tippajal oli suurimaks väljakutseks lahendada tarneprobleemid tehastest, hankijatelt ja vaheladudest nii Tavidi enda lattu, kui ka erinevates Euroopa riikides tegutsevate tütaretevõtete juurde.

Väga oluline sündmus oli ettevõtte peakontori kolimine uude asukohta. Kaksikümmend viis aastat Aia tn 5 tegutsenud Tavidi peakontor asub nüüd Väike-Järve keskkuses, aadressil Pärnu mnt 186.

Soome

Koroonaviirus tegi aastast 2020 väga erilise aasta. Hoolimata valuutavahetusteenuse vajaduse suurest langusest oli Tavexi kontor suletud vaid mõned päevad märtsis, kogu ülejäänud aja oli kontor klientidele avatud nagu varasemalt. Eelmiste

aastatega võrreldes kasum kasvas. Selle tingisid eelkõige kullamüügi kasv ja ühekordne suur tehing ühe korporatiivkliendiga, kes likvideeris oma valuutaposisitsioone.

Norra

Koroonaviirus avaldas suurt mõju nii Tavex AS, kui ka Tavex Gull og Sølvs AS tegevusele. Tugevate reisipiirangute tõttu oli Tavex AS käive oluliselt madalam kui aasta varem ja arvestades olemasolevaid piiranguid, võib eeldada, et ka 2021. aasta saab valuutavahetuse jaoks olema päris keeruline. Norra riigi kriisist väljumise neljaastmelise plaani kolmas ja neljas aste sisaldavad küll riigipiiride avamist, aga sellest hoolimata ei ole suure tõenäosusega 2021. aastal valuutavahetusteenuse käibe kasvu oodata.

Tavex Gull og Sølvs AS on seevastu võrreldes 2019. aastaga näidanud olulist kulla ja hõbeda müügi kasvu. Negatiivselt on Tavex Gull og Sølvs AS tegevusele mõjunud koroonaviirusest tingitud komplikatsioonid logistikaahelas. Ettevõtte on plaan edaspidi veel rohkem suunata vahendeid ja energiat kulla turundamisse ja enda tuntuse suurendamiseks.

Poola

Aasta 2020 oli Poola jaoks suurte muutuste aasta. Tavex Sp z o.o. avas kaks uut kontorit, sh esimese kontori väljaspool Varssavit – Łódźa-Poola olulises äri- ja majanduskeskuses Katowices. Uus kontor oli kasumlik juba esimesest kuust alates ja sellest johtuvalt on plaanis avada uusi kontoreid ka 2021. aastal.

Tänu emattevõtte toetusele, kiirele reageerimisele ja paindlikele otsustele logistiliste lahenduste leidmisel suutis Tavex varustada kliente kullaga ka märtsis, aprillis ja mais, s.o ajal, kui piiride sulgemine ja muud piirangud mõjutasid ettevõtete tegevust kõige tugevamalt. Kaotati küll suur osa valuutavahetuse tulust, aga tänu tugevale kullamüügile näitas ettevõtte ajaloo parimat käivet ja kasumit.

Kõrge nõudlus kulla järele on 2021. aasta esimestel kuudel püsinud. Tavex Sp z o.o. on samal ajal oma turuosa suurendanud ja kui lisada siia juurde, et ka valuutavahetuse käive näitab ka juba suurenemist, siis on põhjust vaadata positiivselt 2021. aastasse.

Läti

Sarnaselt teistele Tavex grupi liikmetele koges ka Tavex SIA suurt langust valuutavahetuse käibes ja kasvu investeringukulla müügis. Märkimist väärib kindlasti see, et e-kaubanduse osakaal kogumüügist kasvas oluliselt, näidates väikese ja keskmise suurusega investorite valmidust Tavexi kodulehelt kulla tellida. Tavexi jaoks on see olnud üks suuremaid väljakutseid, sest kliendid on siiani olnud e-poe st kulla ostmise suhtes üsna skeptilised.

Järgmise aasta eesmärgiks on suurendada veelgi e-poe kaudu tehtavate tellimuste mahtu suurendada ja juhul, kui koroonaviirus peaks näitama taandumise märke, taastada osaliselt ka valuutavahetuse maht.

Rootsi

Tavex AB jätkab endiselt nelja kontoriga Stockholmis. Koroonaviirus tingis olulise käibelanguse valuutavahetuses ja käibekasvu investeringukulla müügis. Tavex AB viimaste aastate üks olulisemaid eesmärgi on olnud olla kullaklientide jaoks nähtav ja 2020. aasta näitas, et ebakindlate aegade saabudes leidsid kliendid meid üles ning olid valmis tehinguid tegema. See avaldus ka 2020. aasta majandustulemustes.

Rootsi Finantsinspeksioon alustas 2018. aastal Tavex AB suhtes revisjoni AML regulatsioonide kontrollimiseks. Menetlus kestis pea kaks aastat ja lõppes aastal 2020 Tavexi jaoks positiivselt – mingeid sanktsioone, trahve ega hoiatusi ettevõttele ei määratud.

Aastal 2021 jätkab Tavex AB oma turuosa ja kliendibaasi suurendamist investeringukulla osas ja loodetavasti paraneb ka olukord valuutavahetuses.

Bulgaaria

Aasta 2020 ei toonud endaga kaasa suuri muutusi äritegevuse spetsiifikas, küll aga halvas koroonaviirus olulisel määral valuutavahetust, mille käive langes 53%. Kulla müük kasvas seevastu aastaga 30 miljonilt eurolt 50 miljoni euron ja oluliselt suurenes just e-poe külastatavus.

Aastal 2021 on plaanis panustada veelgi rohkem *online* müügile ja sellega kaasnevatele tegevustele.

Rumeenia

Bukarestis avati kaks uut kontorit kaubanduskeskustes Sun Plaza Mall ja Mega Mall. Tegemist oli 2019. aastal alustatud projektidega, mis tuli sõltumata pandeemia tulekust lõpuni viia. Käimas olid ka läbirääkimised veel ühte kontori avamiseks, aga õnneks olid arutelud nii varajases staadiumis, et need sai koroonaviiruse tulekul katkestada. Kogu aasta on olnud erakordselt raske, sest kaubanduskeskused on olnud inimestest tühjad ja investeringukuld ei ole Rumeenias eriti levinud investeerimisinstrument. Samuti ei ole Tavexi kaubamärk veel kuigi tuntud.

Aasta 2020 lõppes Rumeenia Tavexi jaoks 400 tuhande eurose kahjumiga. Kuna koroonaviirus ei ole veel seljatatud ja sellest tingituna võib valuutavahetus jäädagi loodetust madalamale tasemele, siis on 2021. aasta eesmärgiks oluliselt suurendada investeringukulla müüki, seda eelkõige just elektrooniliste kanalite kaudu.

Taani

Sarnaselt teistele Tavid tütarettevõtetele koges ka Taanis tegutsev Tavex A/S olulist valuutavahetuse mahu vähenemist (võrreldes aastaga 2019 oli langus 49%) ja investeringukulla müügi suurenemist (kasv 33% võrreldes aastaga 2019).

Plaan aastaks 2021 on suunata suurem osa energiast investeringukulla müügile, eelkõige e-kaubandusele.

Peamised finantssuhtarvud

2020. aastal teenis Tavid AS puhaskasumit 8,24 miljonit eurot, mis on võrreldes eelmise aasta tulemiga 1,45 miljoni euro võrra väiksem (15% kahanemine). 2019. aasta puhaskasum oli 9,69 miljonit eurot. Grupi müügikäive kasvas 135,39 miljoni euro võrra ehk 64,41% võrreldes 2019. aastaga 345,59 miljoni euroni.

Brutokasumi (kasum enne mitmesuguseid tegevuskulusid) kasv võrreldes eelmise aastaga oli 5,29% ning brutokasumi osakaal käibest moodustas 7,95% (eelmisel aastal 12,42%). Brutokasumi osakaalu languse üheks oluliseks osaks oli valuutavahetusest saadava tulu langus. Brutokasumit teeniti kokku 27,51 miljonit eurot (2019. aastal 26,12 miljonit).

Mitmesuguste tegevuskulude maht võrreldes eelneva majandusaastaga kasvas 5,1% võrra (summas 216 tuhat eurot) ning kulud tööjõule 2,4% (summas 194 tuhat). Kokku maksti grupis töötasudeks 6,8 miljonit eurot (2019. a 6,6 miljonit).

Grupi 2020. a EBITDA (*Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization*) – kasum enne finantstulusid ja -kulusid, maksusid ning kulumit) oli 13,61 miljonit eurot (3,9% grupi müügituludest), mis on 1,2 miljoni euro võrra rohkem kui eelmisel majandusaastal. 2019. a EBITDA oli 12,42 miljonit eurot moodustades 5,9% grupi selle perioodi müügituludest.

Grupi müügitulude kasvust (kokku summas 135,39 miljonit eurot) andis suurima absoluutsummas kasvu investeringukulla müük (136,81 miljonit eurot kasvu), võrdluseks 2019. aasta kasv oli 43,29 miljonit. Võrreldes 2018. aastaga on investeringukulla müügitulud rohkem kui kahekordistunud.

Covid-19 viiruse levikust tingitud tervisekriisist põhjustatud liikumiskiirangute ja üldise majanduslanguse tõttu kahanes valuutavahetusest saadud tulu 5,16 miljoni võrra. Pea samas summas viimasega aga kasvas hõbeda müük – 5,08 miljoni euro võrra.

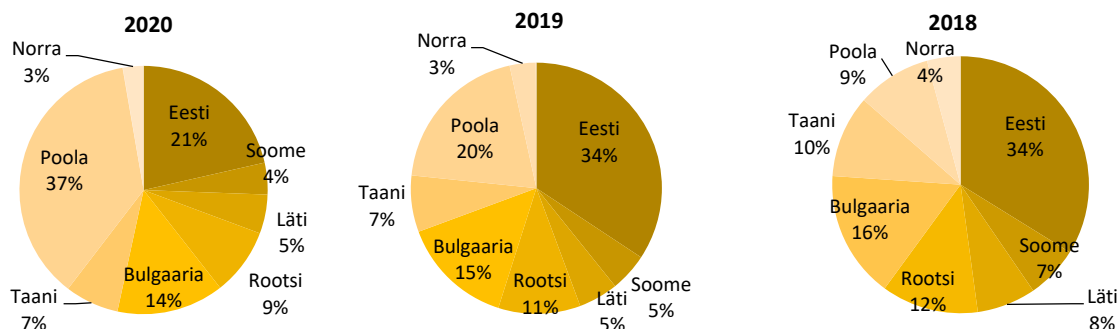
Allolevas tabelis on esitatud ülevaade grupi suurima müügituluga tegevusalade käivetest ajaperioodil 2018-2020.

(tuhandetes eurodes)	2020	2019	2018
Valuutavahetus	8 382	13 546	11 764
Investeringukulla müük	302 243	165 430	122 138
Hõbeda müük	14 121	9 038	9 284
Ehtekulla ja -hõbeda edasimüük sulatusse	19 550	20 523	13 743
Muud tulud	1 293	1 659	2 028
Kokku tulud	345 589	210 196	158 687
<i>Kasv võrreldes eelmise aastaga</i>	<i>64,4%</i>	<i>32,5%</i>	<i>-1,6%</i>

Kui piirkonniti vaadelduna oli kogu grupi käibest (grupisisised käibed elimineeritud) kuni 2019. aastani suurim osakaal Eestil (2019. aastal 34%, absoluutsummas 72 miljonit eurot), siis 2020. aastal oli Eesti osakaal langenud 21%-ni (müügitulu 74,16 miljonit eurot). 2020. aastal saavutas müügitulu liidrirolli grupis Poola tütarettevõtte, mille müügitulu oli 127,48 miljonit eurot, moodustades kogu grupi müügituludest 37%.

Osatähtsusest järgmised koduturud on olnud viimastel aastatel Rootsi ja Bulgaaria, mille ettevõtete müügitulude osatähtsused moodustasid 2020. aastal kogu grupi müügitulust vastavalt 9% ja 14%. Tuludest saab täpsemalt lugeda Raamatupidamise aastaaruande lisast nr 5 (Müügitulu).

Järgneval joonisel on välja toodud Tavid AS konsolideerimisgrupi müügitulude jaotus piirkonniti osakaaludena kogukäibest perioodil 2018-2020.

TAVID GRUPI FINANTSNÄITAJAD (tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Brutokasum ¹	27 505	26 124
Brutokasumimäär (brutokasumi osakaal tuludest, %)	7,95%	12,4%
Puhaskasum	8 237	9 689
Puhaskasumi kasv (% võrreldes eelmise aastaga)	-14,9%	70,8%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) ²	12,33	18,99
ROA (puhaskasumi osakaal varade kogumahust,%)	13,0%	17,6%
ROE (puhaskasumi osakaal omakapitalist, %)	15,0%	19,2%

Peamised riskid ja riskijuhtimise strateegia

Kogu grupi tegevuses on kesksel kohal riskide ennetamine ja juhtimine, et kaitsta tervet konsolideerimisgruppi tahtmatute ja liigsete riskide võtmise eest. Pidev madala riskitaseme hoidmine on olnud ettevõtte senise eduka tegevuse üheks võtmeks. Näiteks pole grupi rajamisel ega kasvu juures kasutatud laenukapitali, mis on aidanud hoida ettevõtte finantspositsiooni tugevamana. Risk on ettevõtte sisestest protsessidest või tulevikus aset leida võivate sise- või välissündmustest tulenev potentsiaalselt negatiivne mõju ettevõtte tegevusele ja väärtusele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ning selle mõju konsolideerimisgrupi tulule ja omakapitalile. Grupi riskijuhtimisse on kaasatud kõik selle töötajad.

Peamiste riskikategooriatena oleme määratlenud: teenuste osutamisega seotud riskid (sealhulgas likviidsusrisk, valuutarisk, toorme/varude hinna risk), strateegilised riskid (konkurents ja ettevõtte maine), tegevusriskid (sh juriidiline risk, infotehnoloogiline risk, protseduuri riskid, personalirisk). Tavid grupi kõiki riske käsitletakse kolmel tasandil.

- Esimene tasand on klientidega otseselt kokku puutuvad töötajad ja esmatasandi juhid.
- Teine tasand on sõltumatud riski- ja vastavuskontrolli töötajad (hõlmab sise- ja enesekontrolli funktsioone)
- Kolmas tasand on siseauditi funktsioon, mis viib juhtimise ja sisekontrollide kohta läbi sõltumatuid perioodilisi analüüse.

Detailsem teave peamiste riskide kohta on toodud käesoleva aruande lisas 17.

Sotsiaalne vastutus

Nagu varasemalt mainitud peab Tavid AS oma edu aluseks lisaks klientidega headele partnerlussuhete hoidmisele ka oma töötajate hoidmist ning väärtustamist. Kogu grupp tunneb sotsiaalset vastutust väljendades seda keskmisest kõrgemate palkade maksimisega, arenguvõimaluste pakkumisega oma töötajatele ning liberaalse turumajanduse printsiipidel põhineva maailmavaate kultiveerimisega. Ettevõtte usub, et eelmainitu aitab ühiskonnal paremini funktsioneerida. Lisaks sellele julgustab ettevõtte oma töötajaid iseseisvalt mõtlema ja mitte alluma kõikidele õhtumaa ühiskonna peavoolu käitumisnormidele, mis pahatihti on tingitud ühiskonna keskmise intelligentsi langusest, samuti valitsevate egoride liikmete ahnusest, populismist ja selgrootusest, aga mitte tervest mõistusest, headusest ja armastusest.

¹ Brutokasum = Müügitulu + muud äritulud - kaubad, toore, materjal ja teenused + kasum/kahjum varude ümberhindlusest

² Lühiajaliste kohustuste kattekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused

Tavid grupi töötajad ja tasustamispoliitika

Kogu grupi töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale riikide lõikes, kus grupp on esindatud, aastatel 2019 ja 2020 on esitatud järgnevalt.

	Bulgaaria	Taani	Soome	Läti	Norra	Poola	Rootsi	Eesti	Rumeenia	Kokku
2019	85	9	4	40	5	14	19	55	0	231
2020	83	10	4	39	4	23	16	52	9	240

Tavid AS töötajate keskmine arv 2020. aastal oli 56 ja täistööajale teisendatud töötajate keskmine arv 51.

Tasustamise poliitika

Parimate töötajate leidmiseks ja nende hoidmiseks järgivad Tavid AS konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted üldist töö eest tasustamise põhimõtet, mille järgi ettevõtte töötajatele makstakse vähemalt 10-20% kõrgemat töötasu kui seda tehakse samal positsioonil olevale töötajale sama regiooni tööjõuturul keskmiselt. Kõigi töötajate töötasu põhineb kindlaksmääratud töötasul, mis võib olla fikseeritud nii tunni kui ka kuupalga põhisel. Kuupalgapõhiste töötajate töötasu sõltub töötaja individuaalsest panusest ja tööturu tingimustest. Nende töötajate lisatasu suurus, kelle töötasu koosneb tunnitasust ning muutuvast lisatasust, sõltub nii tööpanusest kui ka riigi keskmise palga tõusust. Viimase põhjal korrigeeritakse töötasusid kaks korda aastas. Juhtimisfunktsiooniga töötajate töötasu lisatasu sõltub ettevõtte majandustulemist ning seda mitte kindlaksmääratud algoritmi, vaid juhtkonna otsuse ja konkreetse olukorra põhjal.

2020. a töötasud

2020. aastal maksti töötajatele töötasudena välja 6,89 miljonit eurot ning tööjõumaksudena 1,28 miljonit eurot (2019. aastal vastavalt 6,55 miljonit eurot ja 1,42 miljonit eurot). 2020. aastal maksti nõukogu liikmetele brutotasudena 85 tuhat eurot (2019. aastal 108 tuhat eurot), Tavid AS ning gruppi kuuluvate ettevõtete juhatustele 1,053 miljonit eurot (2019. aastal 840 tuhat eurot).

Grupi tegevusplaan

Grupi järgmise aasta tegevusplaanis on oluline rõhuasetus e-kaubanduse arendamisel, seda nii infotehnoloogia kui ka kasutajamugavuse valdkonnas üle terve grupi. Lisaks on fookuses ettevõttesiseste erinevate valdkondade tööülesannete ja protseduuride tõhustamine IT-tehniliste lahenduste abil. Nendele uutele digitaalsetele lahendustele üleminekul peetakse oluliseks kõrgel tasemel stabiilsust ja infoturvet, et tagada oma klientide usaldus ja head pikaajalised suhted.

Läbiva eesmärgina on jätkuvalt inimeste teadvuse tõstmine investeringukulla osas.

Tavid AS nõukogu ja juhatuse liikmed

Nõukogu liikmed:

Meelis Atonen
Andrus Kalluste
Alar Tamming

Juhatuse liikmed:

Jüri Martin
Kuno Rääk

Jüri Martin
Juhatuse liige

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE

Raamatupidamise aastaaruande numbriline info on esitatud tuhandetes eurodes. Samuti on käesoleva aruande lahutamatuks osaks lisad lehekülgedel 15-38.

SISUKORD

KONSOLIDEERITUD FINANTSSEISUNDI ARUANNE	11
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE	12
KONSOLIDEERITUD KOONDKASUMIARUANNE	12
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	13
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	14
RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDE LISAD	15
<i>Lisa 1. Arvestuspõhimõtted.....</i>	15
<i>Lisa 2. Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja muudatused</i>	21
<i>Lisa 3. Grupi ettevõtete osaluste soetusmaksumused</i>	21
<i>Lisa 4. Lühiajalised finantsinvesteeringud</i>	22
<i>Lisa 5. Müügitulu kliendilepingutest</i>	22
<i>Lisa 6. Kulud.....</i>	23
<i>Lisa 7. Kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara.....</i>	24
<i>Lisa 8. Immateriaalne põhivara</i>	25
<i>Lisa 9. Varud</i>	25
<i>Lisa 10. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded</i>	25
<i>Lisa 11. Ettemaksed</i>	26
<i>Lisa 12. Raha ja pangakontod.....</i>	26
<i>Lisa 13. Tingimuslikud kohustised.....</i>	26
<i>Lisa 14. Võlad tarnijatele ja ettemaksed.....</i>	26
<i>Lisa 15. Maksuvõlad ja ettemaks.....</i>	27
<i>Lisa 16. Finantsinstrumentide õiglane väärtus</i>	27
<i>Lisa 17. Riskide hindamine.....</i>	28
<i>Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega.....</i>	33
<i>Lisa 19. Aktsiakapital ja aktsionärid</i>	34
<i>Lisa 20. Tavid AS konsolideerimata põhjaruanded</i>	35
<i>Lisa 21. Bilansipäevajärgsed sündmused.....</i>	38

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
VARAD			
Põhivara			
Materiaalne põhivara	7	5 134	3 342
Immateriaalne põhivara	8	2 373	2 107
Pikaajalised nõuded	10	280	314
Kinnisvarainvesteering	7	265	266
Kokku põhivara		8 052	6 029
Käibevara			
Varud	9	31 077	19 063
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	10	657	820
Ettemaksed	11	233	248
Lühiajalised finantsinvesteeringud	4	407	128
Raha ja pangakontod	12	22 838	28 791
Kokku käibevara		55 212	49 050
KOKKU VARAD		63 264	55 079
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED			
Omakapital			
Aktiivkapital	19	1 000	1 000
Kohustuslik reserv		100	100
Realiseerimata valuutakursi kasum/-kahjum		-84	-77
Eelmiste perioodide kasum		45 806	39 863
Aruandeaasta kasum		8 237	9 689
Kokku omakapital		55 059	50 575
Pikaajalised kohustised			
Pikaajalised kasutusõiguse kohustised	14, 17.3	2 409	1 538
Pikaajalised eraldised		158	170
Edasilükkunud tulumaksu kohustus	15	1 159	0
Muud pikaajalised kohustised	14	0	213
Kokku pikaajalised kohustised		3 726	1 921
Lühiajalised kohustised			
Võlad tarnijatele ja ettemaksed	14, 15, 17.3	2 551	1 605
Lühiajalised kasutusõiguse kohustised	14	1 043	872
Intressikandvad laenud		0	0
Lühiajalised eraldised		885	106
Kokku lühiajalised kohustised		4 479	2 583
Kokku kohustised		8 205	4 504
KOKKU OMAKAPITAL JA KOHUSTISED		63 264	55 079

Aruandes märgitud lisad on selle lahutamatuks osaks ning on esitatud käesoleva aruande lehekülgedel 15-38.

Konsolideeritud kasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisad	2020	2019
Müügitulu kliendilepingutest	5	345 589	210 196
Muud äritulud		483	155
Müügikulud	6	-320 185	-189 004
Kasum/kahjum varude ümberhindlusest		1 618	4 777
Mitmesugused tegevuskulud	6	-4 434	-4 218
Tööjõukulud	6	-8 171	-7 977
Põhivara kulum ja väärtuse langus	7 ja 8	-1 572	-1 344
Muud ärikulud		-1 287	-1 514
Ärikasum		12 041	11 071
Intressitulud		12	19
Intressikulud		-15	-44
Muud finantstulud ja -kulud	6	-1 309	-655
Kasum majandustegevusest		10 729	10 391
Tulumaks	15	-2 492	-702
Aruandeaasta kasum		8 237	9 689

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

(tuhandetes eurodes)

	2020	2019
Aruandeaasta kasum	8 237	9 689
Muu koondkasum		
Realiseerimata kursivahed	-7	56
Kokku muu koondkasum	-7	56
Aruandeaasta koondkasum	8 230	9 745

Aruandes märgitud lisad on selle lahutamatuks osaks ning on esitatud käesoleva aruande lehekülgedel 15-38.

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Lisad	2020	2019
RAHAVOOD ÄRITEGEVUSEST			
Puhaskasum		8 237	9 689
<i>Korrigeerimised:</i>			
Põhivara amortisatsioon	7 ja 8	1 572	1 344
Kasum/kahjum põhivara mahakandmisest		-143	85
Nõuete ja ettemaksete allahindlus		0	100
Edasilükkunud tulumaksukohustus		924	0
Tasutud tulumaks		-1 263	-527
Muud korrigeerimised		-326	37
<i>Muutused käibekapitalis:</i>			
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		80	670
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus		1 976	-1 271
Varude muutus		-12 014	678
Kokku rahavood äritegevusest		-950	10 805
RAHAVOOD INVESTEERINGUTEST			
Põhivara soetamine	7 ja 8	-1 665	-818
Finantsinvesteeringud	7	-301	0
Investeeringute mahakandmine		0	13
Antud laenud		-177	-455
Antud laenudelt saadud intressid		12	19
Antud laenude tagasimaksed		309	508
Laekunud dividendid		21	35
Muud laekumised investeeringutest		58	4
Kokku rahavood investeeringutest		-1 743	-694
RAHAVOOD FINANTSEERIMISEST			
Saadud laenude tagasimaksed		-213	0
Saadud riiklikud toetused		768	0
Makstud intressid		-69	-143
Väljamakstud dividendid	19	-3 746	-5 303
Kokku rahavood finantseerimisest		-3 260	-5 446
KOKKU RAHAVOOD		-5 953	4 665
Raha ja selle ekvivalendid aasta alguses		28 791	24 126
Raha ja selle ekvivalentide muutus		-5 946	4 632
Valuutakursi muutuste mõju		-7	33
Raha ja selle ekvivalendid aasta lõpus		22 838	28 791

Aruandes märgitud lisad on selle lahutamatuks osaks ning on esitatud käesoleva aruande lehekülgedel 15-38.

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aksia- kapital *	Kohustuslik reserv- kapital	Realiseerimata valuutakursi kasum (kahjum)	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31.12.2018	1 000	100	-133	45 166	46 133
Perioodi kasum	0	0	0	9 689	9 689
Muu koondkasum	0	0	56	0	56
Koondkasum kokku	0	0	56	9 689	9 745
Dividendid	0	0	0	-5 303	-5 303
Saldo 31.12.2019	1 000	100	-77	49 552	50 575
Perioodi kasum	0	0	0	8 237	8 237
Muu koondkasum	0	0	-7	0	-7
Koondkasum kokku	0	0	-7	8 237	8 230
Dividendid	0	0	0	-3 746	-3 746
Saldo 31.12.2020	1 000	100	-84	54 043	55 059

*Lisainformatsioon aktsiakapitali kohta on esitatud lisas 19 Aktsiakapital ja aktsionärid.

Aruandes märgitud lisad on selle lahutamatuks osaks ning on esitatud käesoleva aruande lehekülgedel 15-38.

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1. Arvestuspõhimõtted

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavalt Euroopa Liidu (EL) vastu võetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele (IFRS) ja nende tõlgendustele. Standardid on välja andnud Rahvusvaheline Raamatupidamisstandardite Nõukogu (IASB) ja tõlgendused Rahvusvaheline Finantsaruandluse Tõlgendamise Komitee (IFRIC). Standardid ja tõlgendused muutuvad grupi konsolideeritud finantsaruannetes kohustuslikuks peale seda, kui EL on need vastu võtnud. Tavid AS-i konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kiidavad heaks nõukogu ja juhatus ning see esitatakse lõplikult kinnitamiseks aktsionäridele. Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on kinnitatud 29. juunil 2021. Ettevõtte aktsionäridel on õigus raamatupidamise aastaaruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist. Raamatupidamise aastaaruanne on esitatud eurodes ning tabelites olev numbriline info täissummades.

Aruandev üksus

Tavid AS on registreeritud Eesti Vabariigis. Ettevõtte juriidiline aadress on Pärnu mnt 186, Tallinn 11314, Eesti. Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on esitatud 31. detsembril 2020 lõppenud majandusaasta kohta. Aruanded koosnevad Ettevõtte ja tema tütarettevõtete andmetest (ettevõtte koos tütarettevõtetega edaspidi nimetatud ka "grupp" või „Tavid grupp“). Grupi peamiseks tegevusalaks on valuutavahetus ning väärismetallide müük.

Raamatupidamise aastaaruande esitus

Terviklik raamatupidamise aastaaruanne koosneb finantsseisundi aruandest, koondkasumiaruandest, omakapitali muutuste aruandest, rahavoogude aruandest ja lisadest. Grupp esitab koondkasumiaruande kahe aruandena. Eraldiseisev kasumiaruanne sisaldab kõiki tulu- ja kulukomponente, mille puhul konkreetne IFRS ei nõua või luba teisiti. Muud tulu- ja kulukomponendid kajastatakse muu koondkasumi all. Koondkasumiaruandes esitatakse kasumiaruandes kajastatud kasum või kahjum ja muu koondkasumi all kajastatud komponendid.

Arvestuspõhimõtete muudatused ja korrigeerimised

2020. aasta kolmandas kvartalis otsustas rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgenduste komitee (IFRS Interpretations Committee, IFRIC) mitte aktsepteerida Eestis 20 aastat kehtinud edasilükkunud tulumaksu kajastamise loogikat, mistõttu kõik IFRS-i järgivad ettevõtted peavad kajastama finantsseisundi aruandes tulumaksukulu tuleviku dividendimaksetelt. Standardi IAS 12 paragrahv 39 järgi kajastab ettevõtte edasilükkunud tulumaksukohustise kõikide tütar-, sidus- ja ühissettevõtetesse ning filiaalidesse tehtud investeeringutega seotud maksustavate ajutiste erinevuste puhul, välja arvatud juhul, kui: a) ettevõtte suudab kontrollida ajutise erinevuse tühistamise ajastamist; ja b) on tõenäoline, et ajutine erinevus ei tühistu lähimas tulevikus. Edasilükkunud tulumaksukohustist ei kajastata siis, kui investeering vastab mõlemale eespool märgitud kriteeriumile a) ja b). Kriteeriumi a) täitmiseks peab ettevõttel olema kontroll oma investeeringu üle. Kontroll eksisteerib üldjuhul tütarettevõtete ja filiaalide puhul. Kriteeriumi b) täitmiseks peab ettevõtte suutma näidata, et tekkinud ajutine erinevus ei tühistu lähitulevikus. Tühistumise all mõeldakse tehinguid nagu kasumi jaotamine, ettevõtte müük, likvideerimine või muud taolist. Lähitulevik ei ole standardis lahti seletatud, kuid levinud seisukoht on, et arvesse tuleks võtta 12 kuud alates aruandekuupäevast ja planeeritud tehinguid pärast seda kuupäeva. Tavid AS konsolideerimisgrupp kajastab järgnevatel aastatel tütarettevõtetest plaanitava dividendi võtmisega kaasneva tulumaksukohustise koheselt, mitte rakendades seda emasettevõtte kasumile.

Konsolideerimispõhimõtted, tütarettevõtete kajastamine

Tütarettevõtted on ettevõtted, mis on emasettevõtte kontrolli all. Tütarettevõtteid loetakse kontrolli all olevaks, kui emasettevõtte on kas otseselt või kaudselt võimeline kontrollima tütarettevõtte tegevust ja finantspoliitikat eesmärgiga saada tütarettevõtte tegevusest kasu. Konsolideeritud aruanded sisaldavad tütarettevõtte raamatupidamisaruandeid alates kontrolli saavutamise kuupäevast kuni kontrolli loovutamise kuupäevani. Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud emasettevõtte kontrolli all olevate tütarettevõtete finantsnäitajad. Konsolideeritud aruannete koostamisel on elimineeritud kõik gruppi kuuluvate ettevõtete omavahelised tehingud, vastastikused saldod ja realiseerimata tehingud. Emasettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes, mis on esitatud konsolideeritud aastaaruande lisas 20, kajastatakse investeeringud tütarettevõtetesse soetusmaksumuses miinus vajadusel väärtuse vähenemisest tulenevad allahindlused.

Välisvaluutas fikseeritud vara ja kohustused ning tehingud

Emasettevõtte arvestus- ja esitusvaluuta on euro. Arvestusvaluuta all peetakse silmas ettevõtte rahavoogudes kasutatavat peamist valuutat. Muus valuutas peale arvestusvaluuta (välisvaluutas) tehtud tehingud kajastatakse algselt tehingupäeval kehtiva kursiga. Välisvaluutas kajastatud rahalised varad ja kohustused ning õiglases väärtuses mõõdetavad välisvaluutas fikseeritud mitterahalised varad arvestatakse ümber bilansipäeval kehtiva kursi alusel. Kasumiaruanne arvestatakse ümber aasta keskmise vahetuskursiga. Mitterahalised välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustused, mida mõõdetakse õiglases väärtuses, hinnatakse ümber arvestusvaluutasse, võttes aluseks Euroopa Keskpanka või selle puudumisel VM/Reutersi

aktiivse turu valuutakursid, mis kehtivad õiglase väärtuse määramise päeval. Mitterahalisi välisvaluutas fikseeritud varasid ja kohustisi, mida ei kajastata õiglase väärtuse meetodil, bilansipäeval ümber ei hinnata, vaid kajastatakse jätkuvalt tehingupäeval kehtinud Euroopa Keskpanga valuutakursi alusel.

Finantsinstrumendid

Finantsinstrument on mis tahes vormis kokkulepe, mille tulemusena ühes ettevõttes tekib finantsvara ja teises finantskohustus või omakapitaliinstrument. Finantsvaraks loetakse raha, finantsinvesteeringuid, nõudeid ostjate vastu ja muid lühi- ja pikaajalisi nõudeid. Finantskohustisteks loetakse tarnijatele tasumata arveid, viitvõlgasid ja muid lühi- ja pikaajalisi võlakohustisi. Finantsinstrumendid võetakse algselt arvele nende tehingupäeval (välja arvatud laenud ja nõuded, mis kajastatakse arvelduspäeval) soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara või -kohustise eest makstud või saadud tasu õiglase väärtus. Finantsvara eemaldatakse bilansist siis, kui ettevõtte kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning finantsvaraga seotud riskid ja hüved. Finantskohustus eemaldatakse bilansist siis, kui see on rahuldatud, lõpetatud või aegunud.

Finantsinstrumentide kajastamine

Standardi IFRS 9 kohaselt klassifitseeritakse finantsinstrumendid selle esmasel arvelevõtmisel ühte järgmistest kategooriatest:

- * korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad,
- * õiglases väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastatavad võlainstrumendid,
- * õiglases väärtuses muutusega läbi muu koondkasumiaruande kajastatavad omakapitaliinvesteeringud,
- * õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavad finantsvarad.

Nõuded ostjate vastu ja laenuõuded on kajastatud kui korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad, kuna antud instrumentide ärimudeliks on neid hoida eluea lõpuni ning koguda lepingulisi rahavoogusid (st koguda põhiosa- ja intressimakseid). Korrigeeritud soetusmaksumus leitakse efektiivse intressimäära meetodit kasutades.

Lühiajalised finantsinvesteeringud aktsiatesse on kajastatud õiglases väärtuses muutusega läbi kasumiaruande, kuna antud instrumente hoitakse väärtuse kasvu eesmärgil. Õiglase väärtuse hindamisel on aluseks finantsinvesteeringu turuväärtus bilansipäeval. Juhul kui õiglast väärtust ei olnud võimalik usaldusväärselt hinnata, olid lühiajalised finantsinvesteeringud kajastatud bilansis soetusmaksumuses.

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende õiglases väärtuses, mida on vajadusel korrigeeritud tehingukuludega, kui grupp ei ole määranud finantskohustuse kajastamist õiglases väärtuses läbi kasumiaruande. Järgnevalt kajastatakse finantskohustusi korrigeeritud soetusmaksumuses kasutades sisemise intressimäära meetodit, välja arvatud tuletiste ja finantskohustuste puhul, mida kajastatakse õiglases väärtuses läbi kasumiaruande. Kõik intressidega seotud kulud ja muutused instrumendi õiglases väärtuses, kui on kohaldatav, on kajastatud kasumiaruande finantstuludes või -kuludes.

Finantsvarade väärtuse langus

Grupp kajastab finantsvarade väärtuse langust eeldatava krediidikahju ulatuses. Eeldatava krediidikahju näol on tegemist tõenäosusega kaalutud hinnangulise krediidikahjuga. Krediidikahju suurust mõõdetakse lepingukohaste grupile tasumisele kuuluvate rahavoogude ja grupile eeldatavalt laekuvate algse sisemise intressimääraga diskonteeritud rahavoogude vahena. Krediidikahju mõõtmisel hinnatakse kõikide nõuete krediitikvaliteeti individuaalselt ning arvestatakse: a) raha ajaväärtust ning b) aruandekuupäeval kättesaadavat informatsiooni minevikus toimunud sündmuste, praeguste tingimuste ja tulevaste majandusprognoside kohta. Eeldatav krediidikahjum nõudetelt ostjate vastu leitakse lihtsustatud meetodit kasutades ning eeldatav krediidikahjum nõuetelt ostjate vastu on võrdne eluea krediidikahjumitega. Laenuõuete ja muude nõuete puhul kajastatakse 12 kuu eeldatav krediidikahjum kui krediidirisk ei ole oluliselt suurenenud. Kui krediidirisk on pärast algset arvelevõtmist oluliselt suurenenud, siis kajastatakse eluea eeldatav krediidikahjum. Range krediidipoliitika tõttu ei olnud ettevõttel olulisi nõuete allahindlusi ei aruande- ega ka võrdlusperioodil.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ning raha ekvivalentidena kajastatakse raha kassas ja pangas, millel puudub oluline turuväärtuse muutuse risk. Rahana on kajastatud ka finantsseisundi aruandepäevaks laekumata klientide poolt sooritatud kaardimaksed ja lühiajalised (kuni kolmekuulised) deposiidid.

Varud

IAS 2 reglementeerib varude kajastamist, kuid kuna Tavid AS äritegevus on käsitletav kui tegevus toormevarude kauplevahendajana (*broker-trader*), kelle peaeesmärk on füüsilise väärismetalli lühiajaline soetamine müügi eesmärgil, siis IAS 2 ei kohandu. Oma kasumi teenib kogu grupp peaaesjalikult *spread*'i tulust. Tavid AS arvepidamises on varud jaotatud kahte gruppi: toormevarud (kulla ja hõbeda tooted) ja muud varud. Toormevarud moodustavad enamuse Tavid AS grupi varudest ja nende puhul ei lähtuta IAS 2-st, vaid need kajastatakse õiglases väärtuses vastavalt IFRS 13 põhimõtetele. Muud varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on

vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse ning nende varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Toormevarud kajastatakse bilansis nende õiglasest väärtusest miinus müügikulutused, muutusega läbi kasumiaruande. Investeeringukuld ja hõbe on kajastatud bilansis õiglasest väärtusest vastavalt Londoni Väärismetallibörsi (The London Bullion Market Association) noteeringutele ehk kasutatud on õiglasest väärtusest hindamisel esimese taseme sisendit. Õiglase väärtuse muutuse kasum (kahjum) kajastatakse läbi kasumiaruande. Ettemaksed varude eest on kajastatud soetusmaksumuses.

Kinnisvarainvesteering

Kinnisvarainvesteering võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seonduvaid kulutusi. Kinnisvarainvesteeringud, mille õiglast väärtust on võimalik usaldusväärselt hinnata mõistliku kulu ja pingutusega, kajastatakse pärast arvelevõtmist õiglasest väärtusest. Õiglase väärtuse muutusest tulenevad kasumid ja kahjumid kajastatakse kasumiaruandes. Kinnisvarainvesteeringud, mille õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata mõistliku kulu ja pingutusega ettevõtte välise sõltumatu hindaja poolt, kajastatakse soetusmaksumuses, ning nende osas teostatakse juhtkonnapoolne kaetava väärtuse test.

Materiaalne põhivara

Materiaalne põhivara, nagu seadmed ja tegevusotstarbeline kinnisvara, kajastatakse algselt nende soetusmaksumuses ja seejärel kajastatakse neid soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langused. Kulu koosneb ostuhinnast või ostuhinna puudumise korral õiglasest väärtusest ning otseselt ostu sooritamiseks tehtud kulutustest. Kulumiinvestus algab hetkest, kui vara on kasutusvalmis, ning see avaldatakse süstemaatiliselt iga koostisosa kasuliku eluea jooksul kuni selle hinnangulise jääkväärtuseni. Kulumiinvestuse meetodina on kasutusel lineaarne meetod. Kasulikke eluigasid, jääkväärtusi ja kulumiinvestuse meetodeid hinnatakse ja muudetakse vastavalt vajadusele igal bilansipäeval. Bilansilist jääkmaksumust testitakse väärtuse languse suhtes juhul, kui sündmuste või asjaolude põhjal võib eeldada, et kaetav väärtus on väiksem. Kaetav väärtus on vara müügiväärtus, millest on maha arvatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus olenevalt sellest, kumb on suurem. Kui bilansiline jääkmaksumus on kaetavast väärtusest suurem, vähendatakse vara maksumust kaetava väärtuseni. Kogu konsolideerimisgrupis kasutusel olevad amortisatsiooninormid on järgmised:

Kontorid	3-5 aastat
Masinad ja seadmed	5 aastat
Muu põhivara	3-5 aastat

Immateriaalne põhivara

Immateriaalsed varad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses ja seejärel soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja akumulieeritud väärtuse langus. Immateriaalse vara kasulik eluiga on kas piiratud või piiramatu. Piiratud kasuliku elueaga immateriaalsed varad amortiseeritakse nende kasuliku eluea jooksul ja kui täheldatakse asjaolusid, mis võivad viidata vara väärtuse langusele, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Kasulik eluiga ja amortisatsioonimeetod hinnatakse ümber ja vajadusel korrigeeritakse neid iga aruandeaasta lõpus. Arenduskulud, mille maksumust saab usaldusväärselt arvestada ja mille puhul on tõenäoline, et grupp saab varadega seotud tulevast majanduskasu, kapitaliseeritakse ja kajastatakse bilansis. Muul juhul kantakse arendusväljaminekud nende tekkimisel kuludesse. Kulumiinvestuse meetodina on kasutusel lineaarne meetod ning konsolideerimisgrupis kasutusel olevad amortisatsiooninormid on järgmised:

Litsentsid ja load	3-5 aastat
Tarkvara ja programmid	5-10 aastat

Varade väärtuse vähenemine

Igal bilansipäeval hindab ettevõtte juhtkond, kas on märke, mis võiksid viidata vara väärtuse langusele. Juhul kui on kahtlusi, mis viitavad varaobjekti väärtuse langemisele alla tema bilansilise väärtuse, viiakse läbi vara kaetava väärtuse test. Vara kaetav väärtus on võrdne kõrgemaga kahest näitajast: kas vara õiglasest väärtusest (miinus müügikulutused) või diskonteeritud rahavoogude põhjal leitavast kasutusväärtusest. Kui testimise tulemusena selgub, et vara kaetav väärtus on madalam tema bilansilisest väärtusest, hinnatakse põhivara objekt alla tema kaetava väärtuseni. Juhul kui vara väärtuse testi ei ole võimalik teostada üksiku varaobjekti suhtes, leitakse kaetav väärtus väikseima varade grupi (raha teeniva üksuse) kohta, kuhu see vara kuulub. Vara allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna.

Kui varem alla hinnatud varade kaetava väärtuse testi tulemusena selgub, et kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, siis tühistatakse varasem allahindlus ning suurendatakse vara bilansilist maksumust.

Rendiarvestus

Aruandekohuslane kui rentnik

Ettevõtte kajastab oma finantsseisundi aruandes kasutusõigusega varasid ja rendikohustusi materiaalse põhivara koosseisus ning nendega seotud kohustisi kohustiste koosseisus. Kasutusõigusega varaks (*Right of Use Asset*) hinnatakse rendileping kui:

- see hõlmab konkreetset eraldiseisva olulise väärtusega vara;
- grupp saab selle vara kasutamisest majanduslikku kasu;

- grupil on õigus otsustada kas ja kuidas seda vara kasutada;
- tegu on pikema kui 12 kuulise kohustisega.

Rendilepingu sõlmimise päeval kajastab ettevõtte selle kasutusõigusega vara (ROU Asset) ühelt poolt bilansis põhivarana ning teiselt poolt kohustisena. Vara võetakse arvele rendimaksete diskonteeritud väärtuses, lisaks kasutuselevõtmise otsesed kulud ning ka kasutamise lõppemisega seotud olulised kulud (nt demonteerimine). Seda põhivara kajastatakse vastavas põhivara grupis, amortiseerimisel kasutatakse lineaarset meetodit ning vara elueaks on vara kasutusaeg.

Kasutusõiguse kohustis kajastatakse rendimaksete nüüdisväärtuses, kus diskontomäärana kasutatakse lepingus sätestatud määra või sarnaste varaobjektide soetamisel saadavat alternatiivset laenamise intressimäära. Rendimaksete arvestamisel lähtutakse summadest, mis ettevõtte on lepingujärgselt kohustus maksta ning ka optitsionaalsetest maksetest, mida ettevõtte plaanib tõenäosusega teha. Kasutusõiguse kohustise maksed kajastatakse bilansis vastavatel ridadel.

Rendilepingud, mis on sõlmitud ebaolulise väärtusega vara rendiks (arvutid, väikevahendid) või mis on lühemad kui 12 kuud ning millele kasutusõigusega vara definitsioon ei rakendu, kajastatakse jooksva perioodi rendikuludena kasumiaruandes.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised

Ettevõtte moodustab eraldisi nende kohustuste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna või vastava ala ekspertide hinnangutele. Eraldis kajastatakse juhul, kui ettevõtte on enne bilansipäeva tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustus, eraldise realiseerumine ressursside väljaminekuna näol on tõenäoline (üle 50%) ning eraldise suurus on usaldusväärselt määratav. Eraldise realiseerumisega kaasnevat kulutusi hinnatakse bilansipäeva seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal bilansipäeval. Tingimuslikeks kohustisteks klassifitseeritakse need kohustised, mille realiseerumise tõenäosus jääb alla 50% või mille suurust ei saa usaldusväärselt hinnata. Tingimuslike kohustiste üle peetakse arvestust finantsseisundi aruande väliselt, vt lisa 13.

Ettevõtte tulumaks

Eestis kehtiva tulumaksuseaduse kohaselt maksustatakse dividendidena jaotatavat kasumit määraga 20/80 netodividendina väljamakstud summast. Kuni 31.12.2018 oli dividendi tulumaksumäär 20%. Alates 01.01.2018 saavad ettevõtted kasutada regulaarselt makstavatele dividendidele soodusmaksumäära 14% (14/86 netosummast). 14% soodusmaksumäära sai kasutada alates 01.01.2019 makstavatele dividendidele, millest kolmandikule eelmisel majandusaastal makstud dividendidest osale rakendub soodusmaksumäär 14% ning ületatavale makstavale dividendide osale rakendub maksumäär 20%. 14% soodusmaksumäära saab kasutada viimase kolme aasta keskmise väljamakstud dividendi summa ulatuses. Füüsilisele isikule väljamakseid tehes peetakse täiendavalt kinni 7%. Dividendidelt arvestatud ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi kasumiaruandes, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal dividendid välja makstakse. Maksustamissüsteemi omapärast lähtuvalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtjatel varade ja kohustuste bilansiliste väärtuste ning maksubaasi ajutistest erinevustest tekkinud edasilükkunud tulumaksu varasid ega kohustusi.

Rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgenduste komitee (IFRS Interpretations Committee, IFRIC) otsuse kohaselt peavad kõik IFRS-i järgivad ettevõtted kajastama finantsseisundi aruandes tulumaksukulu tuleviku dividendimaksetelt. Antud säte ei ole rakendatav emaettevõttele. Tütarettevõtete puhul leitakse edasilükkunud tulumaksuvara või -kohustis kõigi bilansikuupäeval esinevate varade ja kohustiste maksustamisväärtuste ning raamatupidamisväärtuste ajutiste erinevuste vahel. Edasilükkunud tulumaks arvutatakse kehtivate või eeldatavalt kehtivate maksumääradega, mis on rakendatavad nendes perioodides, kui ajutised erinevused või maksukahjumid realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustised on tasaarveldatud ainult ühe grupi kuuluva äriühingu piires. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse bilansis vaid juhul, kui prognoositavas tulevikus on tõenäoline edasilükkunud tulumaksuvaraga võrreldavas suurusel tulumaksukohustise tekkimine, mida saaks kasutada tasaarveldamiseks. Tulumaksuvarad ja -kohustised ning tulumaksukulud ja -tulud liigitatakse realiseerunud (tasumisele kuuluvaks) tulumaksuks ja edasilükkunud tulumaksuks. Tasumisele kuuluv ja edasilükkunud tulumaks kajastatakse kasumiaruande real „Tulumaks“.

Ettevõtte tulumaksu määrad riigiti:

	Läti	Bulgaaria	Rootsi	Soome	Norra	Poola	Taani	Rumeenia
2019	20%	10%	22%	20%	22%	19%	22%	16%
2020	20%	10%	22%	20%	22%	19%	22%	16%

Maksimaalne võimalik tulumaksukohustuse summa, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud aastaaruande lisades (lisa 13, Tingimuslikud kohustised).

Müügitulu kliendilepingutest

Grupil on kolm peamist tulugruppi:

- väärismetallide müük,

- valuuta vahetuse kursist saadav tulu ja
- maksevahenduse teenustasud.

Kliendilepingud ning nendest tekkivad kohustused ja väärtuse määramise meetod on ühelaadsed, lihtsad ning selgepiirilised. Ettevõtte ei ole pikaajalisi müügilepinguid, ka ei ole kaupade ja teenuste ühtse pakulina müüki ning kõikide klientide lepingud on ühetaolised. Väärtused määratakse vastavalt turuhinnale. Tulu kajastatakse järgneva 5-astmelise mudeli järgi: 1) kliendilepingu identifitseerimine, 2) teostamiskohustuste identifitseerimine, 3) tehingutasu määramine, 4) tasu jagamine teostamiskohustustele ning 5) tulu kajastamine teostamiskohustuse täitmisel.

Tulu kajastatakse teostamiskohustuse täitmisel, st kauba kliendile üleandmisel või teenuse osutamisel. Kaup loetakse üle antuks ja teenus osutatuks, kui klient on omandanud kontrolli kauba või teenuse üle. Kaupade müügil toimub kontrolli üleandmine kindlal ajahetkel.

Õiglase väärtuse määramine

Õiglase väärtus on hind, mis saadaks vara müügil või makstaks kohustise üleandmisel hindamiskuupäeval turuosaliste vahelises tavapärasel tehingul. Õiglase väärtuse mõõtmine toimub eeldusel, et vara müügi või kohustise üleandmise tehing toimub kas vara või kohustise põhiturul või põhituru puudumisel vara või kohustise jaoks soodsaimal turul. Kõnealune põhi- või soodsaim turg peab olema grupi jaoks ligipääsetav. Vara või kohustise õiglast väärtust hinnatakse eelduste põhjal, mida turuosalisel vara või kohustise hinna määramisel kasutatakse, eeldades et turuosalisel tegutsevad oma parimates majanduslikes huvides. Grupp kasutab õiglase väärtuse mõõtmisel meetodeid, mis on antud tingimustes asjakohased ja mille kasutamiseks eksisteerib piisavalt andmeid, et hinnata õiglast väärtust, maksimeerides asjakohaste jälgitavate sisendite kasutamist ja minimeerides mittejälgitavate sisendite kasutamist.

Kõik varad ja kohustised, mis on hinnatud õiglasest väärtusesse või mille õiglased väärtused on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud, on klassifitseeritud vastavalt alltoodud õiglase väärtuse hierarhiale, mis põhineb madalaima taseme sisendil, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna:

- tase 1 — noteeritud (korregeerimata) turuhinnad aktiivsel turul identsetele varadele ja kohustistele;
- tase 2 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse mõõtmise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid on otseselt või kaudselt jälgitavad, näiteks intressimäärad, volatiilsus.
- tase 3 — hindamistehnikad, mille puhul õiglase väärtuse mõõtmise seisukohalt olulised madalaima taseme sisendid ei ole jälgitavad. Näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod, optioonide hindamismeetod ja teised hindamismeetodid.

Grupp hindab iga aruandeperioodi lõpul, kas varad ja kohustised, mis esinevad raamatupidamise aastaaruandes perioodide lõikes korduvalt, vajavad tasemete vahel ümberklassifitseerimist (toetudes madalaimale sisendile, mis on oluline õiglase väärtuse mõõtmisele tervikuna). Õiglaste väärtuste avalikustamise lihtsustamiseks on grupp klassifitseerinud varad ja kohustised vastavalt nende iseloomule, omadustele ja nendega kaasnevatele riskidele ning eelpool esitatud õiglase väärtuse hierarhia tasemetele.

Oma igapäevaste tehingute kajastamisel kasutab ettevõtte WM/Reutersi aktiivse turu hindasid (tase 1), mida ettevõtte saab Refinitiv Ltd-lt digitaalsel teel ning mille põhjal värskendatakse oma süsteemides infot vähemalt iga 10 minuti järel. Perioodi lõpu ümberhindluste kajastamisel kasutatakse valuutade puhul Euroopa Keskpanka hindasid ning kulla ja hõbeda puhul London Bullion Market Association'i avalikult esitatud turuhindasid.

Välismaiste tütarettevõtete finantsnäitajad

Välismaal asuvate tütarettevõtete konsolideerimiseks arvestatakse nende aruanded nende arvestusvaluutast ümber emaettevõtte esitusvaluutasse. Kui välismaise majandusüksuse arvestusvaluuta ei lange emaettevõtte esitusvaluutaga kokku, siis kasutatakse välisvaluutas koostatud aruannete ümberarvestusel järgmisi valuutakursse:

- (a) kõik varade ja kohustiste kirjed hinnatakse ümber bilansipäeva Euroopa Keskpanka kursi alusel;
- (b) tulud ja kulud, muud omakapitali muutused ning rahavood hinnatakse ümber nende tekkimise päeva kursiga või perioodi kaalutud keskmise kursiga.

Aruannete ümberarvestusest tekkinud vahed kajastatakse konsolideeritud bilansis omakapitali kirjel „Realiseerimata kursivahed“.

Rahavoogude aruanne

Rahavoogude aruanne on koostatud kaudsel meetodil. Äritegevuse rahavoogude leidmisel on korregeeritud puhaskasumit, elimineerides mitterahaliste tehingute mõju ja äritegevusega seotud käibevarade ning lühiajaliste kohustiste saldode muutused. Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Bilansipäevajärgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised varade ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansi kuupäeva, 31. detsembri 2020 ja aruande koostamise kuupäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega. Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on avalikustatud aastaaruande lisades.

Seotud osapoolte avalikustamise põhimõtted

Seotud osapooltena on käsitletud järgmised isikud ja majandusüksused:

1. Isik või selle isiku lähedased pereliikmed, kui:
 - a) omab/omavad Tavid AS üle kontrolli või ühist kontrolli;
 - b) omab/omavad märkimisväärset mõju Tavid AS üle;
 - c) on Tavid AS tütarettevõtte või Tavid AS juhtkonna üks võtmeisik;
2. Majandusüksus, kui kehtib üks järgmistest tingimustest:
 - a) on sama konsolideerimisgrupi liikmed;
 - b) majandusüksuse üle omab kontrolli või ühist kontrolli punktis 1 määratletud isik;
 - c) punkti 1 alapunktis a määratletud isik omab märkimisväärset mõju (majandus)üksuse üle või on (majandus)üksuse (või (majandus)üksuse emettevõtte) juhtkonna üks võtmeisik.

Uued standardid ja tõlgendused

2020. vastuvõetud standardid ja nende mõju

Uutel või muudetud IFRS-idel või tõlgendustel, mis võeti vastu 2020. aastal, puudub või oli ebaoluline mõju Grupi finantsseisundile, tulemustele, rahavoogudele või avalikustatud teabele. 2020. vastuvõetud uued standardid ja nende muudatused:

- Finantsaruandluse kontseptuaalne raamistik
- Äri definitsioon (IFRS 3 muudatus)
- Olulisuse definitsioon (IAS 1 ja IAS 8 muudatus)
- Intressimäära võrdlusaluste määramise reform (IFRS 9, IAS 39, IFRS 7)
- Covid 19 seotud rendiarvestuse erisuste võimaldamine (IFRS 16)

Väljaantud, kuid mitte veel vastuvõetud standardid

Käesoleva majandusaastaaruande koostamise hetkel on IASB avalikustanud uued standardid, või muudatused olemasolevatele, mis ei ole veel EL poolt vastu võetud. Grupp kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad ning on asjakohased grupi aruandlusele. Need on:

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muudatused (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud. Muudatustega selgitatakse, et kohustiste liigitamine lühi- või pikaajaliseks põhineb üksnes ettevõtte õigusel arveldamist aruandeperioodi lõpus edasi lükata. Ettevõtte õigus lükata arveldamist edasi vähemalt 12 kuud alates aruandekuupäevast ei pea olema tingimusteta, kuid sellel peab olema sisu. Klassifitseerimist ei mõjuta juhtkonna kavatsused ega ootused selle kohta, kas ja millal ettevõtte oma õigust kasutab. Muudatustega selgitatakse ka olukordi, mida peetakse kohustise tasumiseks. Grupi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Iga-aastased IFRSi edasiarendused 2018–2020 (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine). EL ei ole muudatusi veel heaks kiitnud. IFRS-i edasiarendused (2018–2020) sisaldavad standardites tehtud kolme muudatust:

- IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ muudatustega selgitatakse, et hinnates, kas võlainstrumentide vahetamine olemasoleva laenuvõtja ja laenuandja vahel toimub oluliselt erinevatel tingimustel, sisaldavad koos rahavoogude diskonteeritud nüüdisväärtusega kaasatavad tasud ainult uute tingimuste sõlmimiseks laenuvõtja ja laenuandja vahel makstud või saadud tasusid (sisaldades ka laenuvõtja või laenuandja poolt teise osapoolte nimel makstud või saadud tasusid).
- IFRS 16 „Rendilepingud“ muudatustega eemaldatakse illustreeriv näide number 13, mis tekitab praktikas nii rentniku kui ka rendileandja jaoks segadust seoses renditud vara parenduste kajastamisega. Muudatuse eesmärk on eemaldada segadust tekitav illustreeriv näide.
- IAS 41 „Põllumajandus“ muudatusega kaotatakse nõue kasutada põllumajandusvarade õiglase väärtuse mõõtmisel maksueelseid rahavoogusid. Varem nõuti IAS 41-ga, et ettevõtte kasutaks õiglase väärtuse mõõtmisel maksueelseid rahavooge, kuid ei nõutud maksueelse diskontomäära kasutamist nende rahavoogude diskonteerimiseks. Grupi hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel Grupi raamatupidamise aruandele olulist mõju.

IFRS 17 „Kindlustuslepingud“ (Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem; rakendatakse edasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine). IFRS 17 vahetab välja standardi IFRS 4, mis andis ettevõtetele võimaluse

jätkata kindlustuslepingute kajastamist varasema praktika kohaselt. Seetõttu oli investoritel raske võrrelda sarnaste kindlustusettevõtete finantstulemusi. IFRS 17 on standard, mis sätestab ühe põhimõtte kõikide kindlustuslepinguliikide kajastamiseks, sh kindlustusandja poolt hoitavate edasikindlustuslepingute kajastamiseks. Grupp hinnangul ei ole standardil mõju grupi finantsaruandele.

Lisa 2. Olulised raamatupidamislikud hinnangud ja muudatused

Vastavalt rakendatavatele IFRS standarditele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande esitamisel langetada juhtkonnal otsuseid ning anda hinnanguid, mis mõjutavad kajastatud varade ja kohustiste väärtusi tingimuslike varade ja kohustuste kajastamist bilansipäeva seisuga ning aruandlusperioodil kajastatud tulusid ja kulusid. Nimetatud otsuseid ja hinnanguid teeb ettevõtte juhtkond järjepidevalt, toetudes seejuures oma varasemale kogemusele ja konservatiivsuspriinitsiibile.

Nõuete väärtuse langus

Grupp kajastab finantsvarade väärtuse langust eeldatava krediitkajuhju ulatuses. Eeldatava krediitkajuhju näol on tegemist tõenäosusega kaalutud hinnangulise krediitkajuhjuga. Krediitkajuhju suurust mõõdetakse lepingukohaste grupile tasumisele kuuluvate rahavoogude ja grupile eeldatavalt laekuvate algse sisemise intressimääraga diskonteeritud rahavoogude vahena. Lisainfo toodud lisa 1. Ettevõtte üldine krediitiriski poliitika ette, et krediitimüüki grupiväliste ettevõtetele ei võimaldata, millest tulenevalt on suhteliselt väike nõudekajuhude tekkimise tõenäosus. Antud laenude puhul rakendatakse mudelit, millega hinnatakse kas krediitirisk on oluliselt kasvanud või mitte.

Varude kajastamine õiglasel väärtusel

Konsolideerimisgrupi toormevarud on kajastatud õiglasel väärtuses. Juhtkonna hinnangul on Tavid AS äritegevus käsitletav kui tegevus toormevarude kaupleva-vahendajana (*broker-trader*), kelle peaeesmärk on füüsilise väärismetalli lühiajaline soetamine müügi eesmärgil ning seega kajastatakse varusid õiglasel väärtuses. Varude õiglasel väärtusesse hindamisel kasutatakse hindamismeetodite hierarhia esimese taseme sisendeid ehk on olemas aktiivsel turul noteeritud hind. Selleks kasutatakse LBMA (London Bullion Market) hindasid. Vt lisa 1. Arvestuspõhimõtted, lõik Varud.

Ettevõttesiseselt arendatud tarkvara kapitaliseerimine

Ettevõtte juhtkond eristab tarkvaraga seotud kulude kajastamisel uurimis- ja arendusfaasi ning otsus arenduskulude kapitaliseerimiseks vajab juhtkonna hinnangut. Peale kapitaliseerimist jälgib juhtkond immateriaalse põhivara kajastamisnõuetele vastavust ning indikatsioone mahakandmise vajaduse tekkeks.

Amortiseeritava põhivara kasulik eluiga

Ettevõtte juhtkond hindab vähemalt kord majandusaasta jooksul amortiseeritavate põhivara kasulikkust eluiga.

Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtus

Lähtudes kaasnevate rahaliste ja ajaliste kulude mõistlikkusest, siis kinnisvara õiglase väärtuse määramisel ei ole tavapärast kasutatud sõltumatu eksperdi hinnangut. Kõik Tavid AS tehingud kinnisvaraga on toimunud sõltumatute osapoolte vahel ning lähtutakse turuhinnast. Kinnisvarainvesteeringu õiglase väärtuse hindamisel lähtutakse juhtkonna hinnangust, mis omakorda baseerub hetke turuhindade monitooringul.

Lisa 3. Grupi ettevõtete osaluste soetusmaksumused

Tavid AS-i tütarettevõtted, nende osaluste soetusmaksumus (tuhandetes eurodes) ja osaluse suurus tütarettevõtte omakapitalis on loetletud alljärgnevas tabelis.

Tütarettevõtte	Asukoha riik	Osaluse soetusmaksumus (tuhandetes eurodes)		Osalus seisul 31.12.2020	Osalus seisul 31.12.2019
TavexWise AS	Eesti	500	EUR	100%	100%
Mündipood OÜ*	Eesti	3	EUR	0%	100%
Tavex OY	Soome	67	EUR	100%	100%
Tavex AB	Rootsi	10	EUR	100%	100%
Tavex AS	Norra	1 067	EUR	100%	100%
Tavex Gull og Solv AS	Norra	12	EUR	100%	100%
Tavex A/S	Taani	67	EUR	100%	100%
Tavex SIA	Läti	36	EUR	100%	100%
Tavex Sp. z o.o	Poola	71	EUR	100%	100%

Tavex EOOD	Bulgaaria	26	EUR	100%	100%
Tavex Gold S.R.L	Rumeenia	10	EUR	100%	100%
Tavex Exchange S.R.L	Rumeenia	110	EUR	100%	100%
Tavex Gold Ltd**	Ühendkuningriigid	0	EUR	100%	100%
Kokku 31.12.2020 seisu osaluste väärtus		1 976	EUR		

*Osalus ettevõttes müüdi 2020. aasta teises kvartalis.

**Ettevõtte on taaskäivitamisel ning omakapital on veel sissemaksmata.

Lisa 4. Lühiajalised finantsinvesteeringud

Lühiajalise finantsinvesteeringuna on kajastatud investeeringud Kasahstani ettevõtete aktsiatesse ning millele 2020. aastal lisandusid investeeringud ka teistesse ettevõtetesse: Compass Pathways Ltd ja Saunum AS. Investeeringute õiglasesse väärtusesse hindamisel on kajastatud esimese taseme sisendit: aktiivsel turul noteeritud konkreetsete aktsiate hinnad. JSC Kazzinc (alates aastast 2009) on kajastatud soetusmaksumuses (väärtust mõjutab KZT kursimuutus), kuna õiglast väärtust ei ole võimalik usaldusväärselt hinnata (kasutatud on kolmanda taseme sisendit).

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2020		31.12.2019	
Aktsiad õiglasest väärtuses	Kogus	Väärtus	Kogus	Väärtus
JSC Kazkommertsbank (lihtaktsia)	73 080	18	73 080	23
JSC Kazakhtelecom (lihtaktsia)	541	28	541	31
JSC Kazakhtelecom (eelisaktsia)	1 348	33	1 348	42
CNPS-Aktobemunaigas (lihtaktsia)	143	0	143	0
Compass Pathways PLC	6 880	267	0	0
Saunum AS	5 128	34	0	0
Aktsiad soetusmaksumuses				
JSC Kazzinc	3 514	27	3 514	32
Kokku investeeringute väärtus		407		128

Lisa 5. Müügitulu kliendilepingutest

Grupi müügitulu jagunemine tegevusalade lõikes 2020. ja 2019. aastal on esitatud järgnevas tabelis.

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Valuutavahetuse kasum ja teenustasud	8 382	13 546
Investeeringukulla müük	302 243	165 430
Hõbeda müük	14 121	9 038
Ehtekulla ja -hõbeda edasimüük sulatusse	19 550	20 523
Maksevahendusteenus*	969	1 416
Muud teenused	205	68
Muud kaubad	119	175
Kokku müügitulu kliendilepingutest	345 589	210 196

*2019. aastal sisaldab maksevahendusteenus gruppi kuuluva ettevõtte TavexWise AS kaudu klientidele osutatud teenust summas 1,003 miljonit ning 2020. aastal 815 tuhat eurot.

Grupi müügitulu jagunemine riigiti 2020. ja 2019. aastal müügi lähtekohast lähtuvalt.

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Müügid Euroopa Liidus:		
Eesti	74 155	72 049
Soome	14 262	10 353
Läti	17 536	10 743
Rootsi	30 253	22 259
Bulgaaria	48 271	30 376
Taani	24 240	15 307

Poola	127 481	41 876
Rumeenia	185	131
Kokku müügid Euroopa Liidus	336 383	203 094
Müügid mujal:		
Norra	9 206	7 102
Kokku müügitulud	345 589	210 196

Lisa 6. Kulud

6.1. Müüdud kauba kulu

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Investeeringukuld	-288 243	-159 651
Ehtekuld sulatusse	-18 160	-19 584
Ehtehõbe sulatusse	-1 002	-1 143
Hõbe	-11 769	-7 823
Muud kaubamüügi kulud	-1 011	-803
Kokku müüdud kauba kulu	-320 185	-189 004

6.2. Mitmesugused tegevuskulud

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Müügikontorite halduskulud	-1 221	-1 147
Väikevahendid ja IT tehnika	-726	-519
Turunduskulud	-464	-431
Transpordi ja lähetuskulud	-457	-540
Raamatupidamine ja konsultatsioonid	-422	-535
Töötajate koolitus ja personalikulud	-208	-229
Arenduskulud	-3	0
Pankade teenustasud	-249	-140
Maksukulud	-234	-264
Muud tegevuskulud	-450	-413
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-4 434	-4 218

6.3. Kasutusrent ja rendilepingud

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Rendikulu	-681	-1 147

Grupp rendib kasutusrendi tingimustel bürooruume. Vastavalt lepingutele on siin kajastatud tähtajatute ja tähtajaliste rendilepingute võimalikud ülesütlemise tähtjad 3-6 kuud ning ettevõtte juhtkonnal puudub kindlus nende pikemaajaliseks rentimiseks kui järgmised 12 kuud, mistõttu IFRS 16 reeglid ei rakendu. Lepingu ennetähtaegse lõpetamise korral lähtutakse kehtivatest seadustest, eraldi leppetrahve ei ole määratud. 2021. aasta prognoositav kasutusrendi kulu on 683 tuhat eurot.

6.4. Tööjõukulud

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Palgakulu	-6 895	-6 553
Sotsiaalmaksud	-1 276	-1 424
Tööjõukulud kokku	-8 171	-7 977
Aruandeaasta keskmine töötajate arv (taandatuna täistööajale)	240	231
Grupi ettevõtete juhatuste ja nõukogude brutotasud koos sotsiaalmaksuga	-1 326	-1 115

Tavid AS juhatuse lahkumishüvituse eraldis (moodustatud 2013, pikaajaline eraldis)	128	128
---	-----	-----

6.5. Muud finantstulud ja -kulud

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Kahjum valuuta ümberhindlusest	-1 085	-565
Saadud dividendid	21	35
Lühiajaliste nõuete mahakandmine	0	-100
Muud finantstulud ja -kulud	-245	-25
Kokku muud finantstulud ja -kulud	-1 309	-655

Lisa 7. Kinnisvarainvesteeringud ja materiaalne põhivara

7.1. Kinnisvarainvesteeringud (õiglasest väärtuses)

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Maa ja ehitised
Õiglane väärtus 31.12.2019	265
Õiglane väärtus 31.12.2020	265

Aruandeaastal ei ole õiglase väärtuse määramisel kasutatud sõltumatu eksperdi hinnangut. Tehingud on toimunud sõltumatute osapoolte vahel. Kinnisvarainvesteeringuna on kajastatud Tallinnas asuv kinnistu ning selle õiglane väärtus on juhtkonna hinnangul ligilähedane tema soetusmaksumusele. Õiglasest väärtusesse hindamisel on kasutatud kolmanda taseme sisendit.

7.2. Materiaalne põhivara

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Masinaid ja seadmed	Müügi-kontorid	Muu põhivara	Põhivara ettemaksed	Kokku
Soetusmaksumus					
31.12.2018	354	877	441	74	1 747
Soetused	23	2	97	330	451
Mahakandmised	0	-182	-41	0	-223
Ümberklassifitseerimine	0	282	31	-313	0
IFRS 16 esmakordne rakendamine	0	3 313	0	0	3 313
31.12.2019	377	4 292	528	91	5 288
Soetused	96	285	599	102	1082
Mahakandmised	0	-142	-44	0	-186
Ümberklassifitseerimine	-44	-407	479	0	28
Kasutusõigusega vara soetus	0	1 876	0	0	1 876
Kursivahed	-2	2	-2	0	-2
31.12.2020	427	5 906	1 560	193	8 086
Akumuleeritud kulum ja allahindlused					
31.12.2018	-170	-569	-306	0	-1 046
Perioodi kulum	-58	-62	-110	0	-230
Mahakandmised	0	98	40	0	139
Kasutusõiguste kulum	0	-812	0	0	-812
Kursivahed	3	0	0	0	3
31.12.2019	-225	-1 345	-376	0	-1 946
Perioodi kulum	-68	-20	-113	0	-201
Mahakandmised	0	40	4	0	44
Ümberklassifitseerimine	26	347	-306	0	67
Kasutusõigusega vara kulum	0	-905	0	0	-905
Kursivahed	0	0	-11	0	-11
31.12.2020	-267	-1 883	-802	0	-2 952

Jääkväärtus

31.12.2020	160	4 023	758	193	5 134
31.12.2019	152	2 947	152	91	3 342
31.12.2018	184	308	135	74	702

Lisa 8. Immateriaalne põhivara*(tuhandetes eurodes)*

	Litsentsid ja load	IT tarkvara	Ettemaksud	Kokku
Soetusmaksumus				
31.12.2018	328	1 247	857	2 432
Soetused	14	340	13	367
Mahakandmised	0	0	0	0
Ümberklassifitseerimine	-275	1 145	-870	0
31.12.2019	67	2 732	0	2 799
Soetused	1	582	0	583
Mahakandmised	-20	-3	0	-23
Kursivahed	2	-1	0	1
31.12.2020	50	3 310	0	3 360
Akumuleeritud kulum ja allahindlused				
31.12.2018	-199	-190	0	-389
Perioodi kulum	-10	-293	0	-303
Mahakandmised	0	0	0	0
Ümberklassifitseerimine	170	-170	0	0
31.12.2019	-39	-653	0	-692
Perioodi kulum	-8	-307	0	-315
Mahakandmised	19	3	0	22
Kursivahed	-1	-1	0	-2
31.12.2020	-29	-958	0	-987
Jääkväärtus				
31.12.2020	21	2 352	0	2 373
31.12.2019	28	2 079	0	2 107
31.12.2018	129	1 057	857	2 043

Lisa 9. Varud*(tuhandetes eurodes)*

	31.12.2020	31.12.2019
Investeeringukuld	25 136	16 913
Hõbe	3 171	1 290
Kokkuostetud ehtekuld ja -hõbe	1 154	716
Väärismetallist meenemündid ja muud kaubad	56	143
Ettemaksed varude eest	1 560	1
Kokku varud	31 077	19 063

Investeeringukuld ja hõbe on kajastatud bilansis õiglasest väärtuses vastavalt Londoni Väärismetallibörsi (The London Bullion Market Association) noteeringutele ehk kasutatud on õiglasest väärtusesse hindamisel esimese taseme sisendit.

Lisa 10. Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

Laekumata nõuete õiglasest väärtusesse hindamisel on kasutatud kolmanda taseme sisendit. Vt lisa 16.

(tuhandetes eurodes)

Lisa	31.12.2020	31.12.2019
------	------------	------------

Nõuded klientide vastu*		112	43
Ettemakstud maksud	15	248	362
Muud nõuded		577	729
<i>Sealhulgas:</i>			
Lühiajalised laenu nõuded		157	254
Lühiajalised deposiidid **		11	2
Pikaajalised deposiidid **		272	288
Mitmesugused nõuded		137	185
Kokku laekumata nõudeid		937	1 134
<i>Sealhulgas:</i>			
Lühiajalised (laekuvad ühe aasta jooksul):		657	820
Pikaajalised nõuded (laekuvad 1-5 aasta jooksul):		280	314

*Nõuded ostjate vastu laekuvad tavapäraselt ühe nädala jooksul.

**Deposiidid vabanevad rendilepingute lõpetamise järgselt.

Seisuga 31.12.2020 ei ole grupil olulisi üle tähtaja nõudeid ega märkimisväärset oodatavat krediidikahju.

Lisa 11. Ettemaksed

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2020	31.12.2019
Ettemaksud	58	20
Muud ettemakstud kulud	175	225
Muud ettemaksud	0	3
Kokku ettemaksud	233	248
<i>Sealhulgas lühiajalised:</i>	233	248

Lisa 12. Raha ja pangakontod

<i>(tuhandetes eurodes)</i>		31.12.2020	31.12.2019
Sularaha	Sularaha, eurodes	3 479	4 265
	Sularaha, valuutas	11 523	17 030
Raha pankades	Raha pankades, eurodes	3 837	4 765
	Raha pankades, valuutas	3 539	1 930
	Laekumata kaardimaksed	302	503
Raha teel		158	298
Kokku raha ja pangakontod		22 838	28 791

Lisa 13. Tingimuslikud kohustised

Grupi jaotamata kasum seisuga 31.12.2020 moodustas 54,04 miljonit eurot (2019. aastal 49,55 miljonit eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 10,80 miljonit eurot (2019. aastal 9,91 miljonit eurot), seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 42,78 miljonit eurot (2019. aastal 39,64 miljonit eurot). Maksimaalse võimaliku tulumaksukohustise arvestamisel on lähtutud eeldusest, et jaotatavate netodividendide ja 2020. aasta kasumiaruandes kajastatava dividendide tulumaksu kulu summa ei või ületada jaotuskõlblikku kasumit seisuga 31.12.2020.

Lisa 14. Võlad tarnijatele ja ettemaksed

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Lisa	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele		283	118
Viitvõlad töötajatele		538	603
Maksuvõlad	15	2 234	544

Muud võlad	36	295
Klientide ettemaksed*	522	258
Viitkohustused	97	0
Lühiajalised kasutusõiguse kohustised	1 043	872
Pikaajalised kasutusõiguse kohustised	2 409	1 538
Kokku võlad ja ettemaksed	7 162	4 228
<i>Sealhulgas:</i>		
<i>Lühiajalised, kuni 1 aasta:</i>	<i>3 593</i>	<i>2 477</i>
<i>Pikaajalised, 1-5 aastat:</i>	<i>3 569</i>	<i>1 751</i>

*Klientidelt saadud ettemaksete all on kajastatud raha, mis on grupile kantud klientide poolt (lepingulised kohustused). Samas summas on klientidele tehtud väljamaksed ja väljastatud investeeringukulda 2021. a alguses.

Lisa 15. Maksuvõlad ja ettemaks

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2020	31.12.2019
Maksuvõlad		
Sotsiaalmaks	132	197
Ettevõtte tulumaks	471	166
Edasilükkunud ettevõtte tulumaks*	1 159	0
Töötuskindlustus	3	3
Kogumispension	6	3
Üksikisiku tulumaks	184	114
Muud kindlustuse maksed	0	6
Käibemaks	279	44
Muud maksud	0	10
Mitteresindendi tulumaks	0	1
Kokku maksuvõlad	2 234	544
<i>Sealhulgas:</i>		
<i>Lühiajalised, kuni 1 aasta:</i>	<i>1 075</i>	<i>542</i>
<i>Pikaajalised, 1-5 aastat:</i>	<i>1 159</i>	<i>2</i>
Maksude ettemaksed	31.12.2020	31.12.2019
Ettevõtte tulumaks	99	20
Käibemaks	136	61
Muude maksude ettemaks	13	281
Kokku maksude ettemaksed	248	362

Eesti ettevõtted tasuvad tulumaksu alles pärast dividendide väljamaksmist. Maksimaalne võimalik tulumaksukulu, mis võib kaasneda kogu Grupile jääva kasumiosa väljamaksmisel dividendidena, on hinnanguliselt 10,80 miljonit eurot (vt lisa 13).

*Vastavalt rahvusvahelise finantsaruandluse tõlgenduste komitee (IFRS Interpretations Committee, IFRIC) otsusele 2020. aastal peavad kõik IFRS-i järgivad ettevõtted kajastama finantsseisundi aruandes tulumaksukulu tuleviku dividendimaksetelt. Tavid AS konsolideerimisgrupis tähendab see kahe tütarettevõtte, Tavex SIA Lätis ja TavexWise AS Eestis kasumilt edasilükkunud tulumaksukohustuse ja -kulu arvestamist. 2020. aasta arvestuslik ja finantsaruannetes kajastatud tulumaksu summa oli 924 tuhat eurot (sisaldab tulumaksu ka TavexWise AS varasemate perioodide jaotamata kasumilt).

Lisa 16. Finantsinstrumentide õiglane väärtus

Vastavalt IFRS reeglitele tuleb avalikustada ettevõtte õiglasesse väärtusesse hinnatud finantsvarade hindamise juures kasutatud meetodi tase ja hinnatud väärtus (vt Lisa 1. Arvestuspõhimõtted, Finantsinstrumendid) ning nende finantsvarade puhul, mis on esitatud finantsaruannetes soetusmaksumuses, on esitatud nende õiglane väärtus.

Tasemel 3, real „Pikaajalised nõuded“ ja „Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded“ on kajastatud nõuded korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit ja vähendades korrigeeritud soetusmaksumust allahindluste võrra, mille väärtus vastab juhtkonna hinnangul antud finantsvarade õiglasele väärtusele. Real lühiajalised finantsinvesteeringud on kajastatud investeeringud aktsiatesse ning investeeringute õiglase väärtus on leitud kasutades 1. taseme sisendeid ehk noteeritud hinda kasutades. Nende investeeringute puhul, mille osas ei eksisteeri noteeritud hinda on õiglase väärtuse leidmisel kasutatud soetusmaksumust, mis vastab juhtkonna hinnangul investeeringute õiglasele väärtusele.

Finantsinstrumendid seisuga 31.12.2020	Kajastatud õiglases väärtuses	Kajastatud soetusmaksumuses		Õiglasesse väärtusesse hindamisel kasutatud sisendi tase		
		Soetus- maksumus	Õiglase väärtus	Tase 1	Tase 2	Tase 3
(tuhandetes eurodes)						
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	0	657	657	0	0	657
Pikaajalised nõuded	280	280	280	0	0	280
Lühiajalised finantsinvesteeringud	380	380	0	380	0	0
Lühiajalised finantsinvesteeringud	0	27	27	0	0	27
Tasutud ettemaksed	0	233	233	0	0	233
Võlad tarnijatele ja muud võlad	0	2 028	2 028	0	0	2 028
Kasutusõiguse kohustised	0	3 452	3 452	0	0	3 452
Eraldised (lühiajalised)	0	1 043	1 043	0	0	1 043
Saadud ettemaksud	0	522	522	0	0	522

Finantsinstrumendid seisuga 31.12.2019	Kajastatud õiglases väärtuses	Kajastatud soetusmaksumuses		Õiglasesse väärtusesse hindamisel kasutatud sisendi tase		
		Soetus- maksumus	Õiglase väärtus	Tase 1	Tase 2	Tase 3
(tuhandetes eurodes)						
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	0	820	820	0	0	820
Pikaajalised nõuded	314	314	314	0	0	314
Lühiajalised finantsinvesteeringud	93	0	0	93	0	0
Lühiajalised finantsinvesteeringud	0	36	36	0	0	36
Tasutud ettemaksed	0	248	248	0	0	248
Võlad tarnijatele ja muud võlad	0	1 346	1 346	0	0	1 346
Kasutusõiguse kohustised	0	2 410	2 410	0	0	2 410
Muud pikaajalised kohustised	0	213	213	0	0	213
Eraldised (lühiajalised)	0	276	276	0	0	276
Saadud ettemaksud	0	258	258	0	0	258

Lisa 17. Riskide hindamine

Tavid AS konsolideerimisgrupi riskijuhtimise põhimõtted on väljatöötatud grupiüleselt kooskõlas üldiste põhimõtete ja standarditega ning riiklike õigusaktidega. Ettevõtte määratluse kohaselt on risk praegustest ettevõttesisestest protsessidest või tulevastest ettevõttesisestest või -välistest sündmustest tuleneda võiv potentsiaalselt negatiivne mõju ettevõtte majandustulemustele. Riski iseloomustab sündmuse toimumise tõenäosus ja sündmuse mõju grupi tulule või omakapitalile. Riskijuhtimisprotsess koosneb viiest etapist:

- riskide identifitseerimine ja mõõtmine,
- riskide analüüsimine ja meetmete koostamine,
- kontrollimine, järelvalve ja riskiaruandlus,
- riskijuhtimisprotsessi ülevaatamine ja
- pidev riskide ennetamine.

Grupp jälgib tähelepanelikult arenguid ka ettevõtte välistes riskides ning panustab nendest tingitud mõju ennetavasse juhtimisse. 2020. aasta sündmused, mis mõjutasid kogu maailma, nagu Covid-19 tervisekriis, Ühendkuningriikide lahkumine Euroopa Liidust (Brexit), küberrünnakute risk ning üleüldine rahapesu ja terrorismi rahastamise vastane võitlus on pidevalt ka ettevõtte fookuses.

Covid-19 kriis järgis kogu grupp nõuetekohaselt oma koduturgude riikide poolt seatud piiranguid ja soovitusi, näiteks suhtlemisel lähikontaktide piiramine, kodukontoris töötamine jne. Ülemaailmsete reisimispiirangutega seoses osati hinnata valuutavahetusteenuse nõudluse suurt langust aastateks ning vastavalt sellele koondati nii tööjõudu kui ka valuutamüügile orienteeritud müügipunkte ning fookuseeriti investeringukulla müügile.

Brexitiga seotud tuvastatud riskide maandamiseks kontrolliti üle Ühendkuningriigi koostööpartneritega sõlmitud lepingud. 2022. aasta keskpaigast, kui EL ja Ühendkuningriik lepivad kokku uutes ja alalistes reeglites ning õigusaktides, võib tekkida uus häirete risk, mida jälgitakse jooksvalt.

Grupp on teinud nii varasematel perioodidel kui ka aruandeaastal olulisi investeringuid kaasamaks lisaressursse (tööjõud, tehnoloogia, IT arendusprojektid) tegevustesse, mis on seotud „Tunne oma klienti“ (*know your customer, KYC*) protsessiga, riskide liigitamise ning tehingute järelevalvega.

Protsessi toimimiseks on ettevõtte juhtkond koostanud riskiprofiili. Igat riski identifitseeritakse ja mõõdetakse järgneva maatriksi põhjal, mis mõõdab riski lähtuvalt sündmuse tõenäosusest ja olulisusest ning annab riskile hinnangu skaalal A-C, mille puhul hinnang: A – tähendab, et riski mõjule tuleb reageerida koheselt; B - riski tuleb pidevalt jälgida ja vajadusel tuleb reageerida ning C – riski teadvustatakse ning jälgitakse.

Olulisus/Tõenäosus	Ebatõenäoline	Tõenäoline	Väga tõenäoline
Oluline kahju	B	A	A
Oluline aga kontrollitav	C	B	B
Ebaoluline	C	B	B

Ülevaade põhitegevusega seotud riskidest ja riskihinnangutest on toodud järgnevas tabelis.

Risk	Näide	Riski hinnang	Reageerimismeetodid
VASTAVUSRISK	Risk, et ei suudeta täita oma litsentseeritud tegevuse suhtes kohaldatud seadusi ja regulatsioone (nt omavahendite nõue või andmekaitse)	B	Kehtestatud on sisereeglid, lisaks järgitakse grupis alati kvaliteedinõudeid ja käitumisnorme, mida eeldavad grupi kliendid, töötajad, omanikud ja järelevalveasutused.
LIKVIIDSUSRISK	Risk, et grupp ei suuda enda kohustusi õigeaegselt täita ilma oluliste lisakultusteta	C	Kliendi varasid hoitakse makseasutuses minimaalsel tasemel. Grupi ettevõtted järgivad ühist likviidsusriski- ja rahastamis-strateegiat ning kasutavad kesket likviidsuse juhtimise süsteemi.
ÜLEKANDERISK	Kliendi/koostööpartneri maksevõimetus	C	Ettevõtte ei paku krediitlimiiti. Alati on nõutud kliendi ettemaks. Välja arvatud grupisisestest tehingutest. Partnerite väga hoolikas valik. Vt detailsem analüüs allpool.
VALUUTARISK	Risk, et varade ning kohustuste väärtus võib muutuda, tulenevalt valuutakursside muutumisest	B	Üksikute valuutade positsioon kogu valuuta positsioonist on nii madalal tasemel, et see ei mõjuta ettevõtte majandustulemusi olulisel määral. Vt detailsem analüüs allpool.
VARUDE HINNARISK	Risk, et varudega seotud tehinguid mõjutab negatiivselt alusvara hinna muutumine finantsturgudel.	B	Ettevõtte varud on seotud kahte liiki alusvaraga: kuld ja hõbe. Ettevõtte poliitika on jätkuvalt hoida 40-55% varast just nendes varaliikides. Vt detailsem analüüs allpool.
TEGEVUSRISK	Inimlikest või süsteemi vigadest, grupivälistest sündmustest või puudulikest sisemistest protsessidest tekkiv kahjumi risk, negatiivse maine või äritegevuse häirete risk.	C	Grupi neid riske analüüsitakse seoses muudatustega vajaduspõhiselt ja ka regulaarselt. Tehakse ennetavat tööd suurendamaks IT vastupidavust ning tagamaks teenusprotsesside kvaliteeti ja reeglitele vastavust. Välja on töötatud kriisijuhtimise, koordi-neerimise ja teavitusprotsessid.

Grupp ei kauple finantsvaradega spekulatiivsel eesmärgil ega väljasta ka optioone. Suurimad riskid, mis võivad grupile mõju avaldada, on kirjeldatud alljärgnevalt.

17.1 Tururisk

Valuuta hinna, toormevarude hinna ja käibe muutmise riskid on osa tururiskist. Neid riske on ettevõtte hinnanud tasemega B, mis tähendab, et ohtu pidevalt jälgitakse ning vajadusel sellega ka tegeletakse. Alljärgnevalt on välja toodud tururiskiga seonduvalt ettevõtte juhtkonna poolne detailsem analüüs ning sellele järgnevalt sensitiivsuse test.

Valuutahinna muutumise risk

Valuutavahetus on grupiüleselt kogu grupile oluline tegevusharu. Kui arvestada, et üksiku valuuta seis tavapäraselt kõikides grupi kassades kokku on 1-2 miljoni euro väärtuses (see saab olla ainult suurema käibega valuutade puhul EUR, NOK, SEK, USD, DKK, BGN) ja kursi maksimaalne kõikumine oleks 10% piires, siis maksimaalselt võib see tuua grupile kuni ligikaudu 200 tuhat eurot kahjumit ühe valuuta lõikes, mis on ettevõtte seniste käivete ja teenitud kasumi juures aktsepteeritav suurus ega mõjuta ettevõtte toimetulekut ega jätkusuutlikkust. Antud riski realiseerumist peetakse ebatõenäoliseks, sest ettevõtte portfellis on 50 erinevat valuutat ja on ebatõenäoline, et kõik valuutad odavnevad euro suhtes. 30-aastane praktika on näidanud, et osad valuutad kallinevad ja osad odavnevad andes tulemuseks nulli. Ainsad riskantsed valuutad on ebastabiilsete majandustega riikide valuutad (näiteks UAH, BYN, GEL), mille seis on ettevõttes üldjuhul alla 100 tuhande euro. Isegi kui need valuutad langevad 50%, siis 50 tuhat eurot kahjumit on ettevõtte jaoks aktsepteeritav ega mõjuta ettevõtte tegevust.

Olulisemad avatud valuutaposisioonid 31.12.2020 ja 31.12.2019 seisudega on toodud allolevas tabelis.

Seisul 31.12.2020		Seisul 31.12.2019	
Valuuta	Väärtus (tuh eurodes)	Valuuta	Väärtus (tuh eurodes)
Euro	3 479	Euro	4 265
Rootsi kroon	2 143	Rootsi kroon	2 429
USA dollar	1 655	USA dollar	2 250
Inglise nael	1 104	Bulgaaria leev	1 690
Norra kroon	1 091	Inglise nael	952
Bulgaaria leev	756	Šveitsi frank	832
Rumeenia leu	692	Norra kroon	810
Šveitsi frank	519	Taani kroon	514
Taani kroon	475	Poola zlott	472
Poola zlott	320	Türgi liir	466

Sensitiivsusanalüüs

Grupi sularaha valuutavarude jääk oli 2020. aasta lõpuks väärtuses 11,53 miljonit eurot ning koosnes pea 70 erivaluutast. Nendest allolevas tabelis toodud 10 moodustasid 78% valuuta varude väärtusest. Järgnev tabel annab ülevaate valuutakursi muutuse mõjust grupi kasumile nende 10 suurima valuutaposisiooni lõikes.

(tuhandetes eurodes)

31.12.2020			Kursi muutus -10%			Kursi muutus -5%	
	Kogus (tuh)	Kurss	Väärtus	Uus väärtus	Mõju kasumile	Uus väärtus	Mõju kasumile
SEK	21510	10.0343	2 144	1 949	-195	2 042	-102
USD	2031	1.2271	1 655	1 505	-150	1 576	-79
GBP	993	0.8990	1 104	1 004	-100	1 052	-53
NOK	11422	10.4703	1 091	992	-99	1 039	-52
BGN	1479	1.9558	756	687	-69	720	-36
RON	3368	4.8683	692	629	-63	659	-33
CHF	561	1.0802	519	472	-47	494	-25
DKK	3536	7.4409	475	432	-43	453	-23
PLN	1460	4.5597	320	291	-29	305	-15
RUB	23461	91.4671	256	233	-23	244	-12

Allpool on toodud võrdlusena sama analüüs 31.12.2019 seisuga olulisemate valuutaposisioonide lõikes.

(tuhandetes eurodes)

31.12.2019			Kursi muutus -10%		Kursi muutus -5%		
	Kogus (tuh)	Kurss	Väärtus	Uus väärtus	Mõju kasumile	Uus väärtus	Mõju kasumile
SEK	25379	10.4468	2429	2208	-220.8	2314	-116

USD	2527	1.1234	2250	2045	-204.5	2143	-107
BGN	3305	1.9558	1690	1536	-153.6	1609	-80
GBP	810	0.8508	952	866	-86.6	907	-45
CHF	903	1.0854	832	756	-75.6	792	-40
NOK	7994	9.8638	810	737	-73.7	772	-39
DKK	3839	7.4715	514	467	-46.7	489	-24
PLN	2009	4.2568	472	429	-42.9	450	-22
TRY	3112	6.6843	466	423	-42.3	443	-22
RUB	29273	69.9563	418	380	-38	399	-20

Ettevõtte oleks võimalik kasutada ka riskide maandamiseks vastupositsioonide soetamist, kuid juhtkonna hinnangul oleks see siiski kordades kallim tegevus ning arvestades valuutariski realiseerumise tõenäosust ja vähest mõju ettevõtte finantsseisundile, ei ole seda vajalikuks peetud varasemalt ega peeta ka käesoleval hetkel.

Toormevarude hinnarisk

Olulise osa grupi varudest moodustab kuld. Kulla hinna muutusest saadavat võimalikku riski iseloomustab kõige paremini 2013. aasta, mil kulla hind kukkus ligikaudu 30%, kui võrrelda aasta esimest ja viimast kuud. Kuna ettevõtte oli sel hetkel ligikaudu 15 miljoni euro eest kulda laos, siis kanti sellise hinnalanguse tõttu väärismetallide müügi tegevusharus 5 miljoni euro suurust kahjumit. Kokkuvõttes oli 2013. aasta kahjum tegelikult 1,3 miljonit eurot. Isegi selline kaotus ei halvanud ettevõtte rahavoogusid ning jätkusuutlikkust. Lähtudes ettevõtte ajaloo vaatepunktist, siis alates 2004. aastast, mil Tavid AS alustas kullaga kauplemist, on kulla hind mitmekordistunud. Omanikud on seisukohal, et kulla hind tõuseb pikas perspektiivis veelgi. Läbi ajaloo ei ole kulla hind kunagi langenud rohkem kui 2013. aastal. Tavid grupi juhtkonna ja omanike hinnangul on senini õigustanud ennast poliitika, kus ei nähta vajadust kasutada kulla hinna riskide maandamiseks tuletisinstrumente.

Käibe vähenemisest tingitud risk

Turust tingitud riskina on oluline ka nõudluse vähenemise risk. Ettevõtte kulustruktuurist moodustasid 2020. aastal muutuvkulud 92,6% käibest (2019 vastav näitaja oli 89,9%) ning püsikulud ligikaudu 3,6% (2019 aastal 5,8%). Muutuvkulude suur osakaal annab ettevõttele väiksema tundlikkuse käibe kõikumiste osas, samas aastane püsikulude maht, mis ettevõttele tuleb oma äritegevuse brutokasumist katta on 12,61 miljonit eurot, mis on võrreldes 2019. aastaga ligikaudu samaks jäänud.

10% käibelanguse juures ning 2020. a kulustruktuuri arvestades jääb ettevõtte jääktuluks enne kulumit ja intresse 8,9 miljonit eurot, 30% languse korral 3,9 miljonit eurot.

17.2 Krediidirisk

Krediidirisk on risk, et ettevõtte tehingupartner ei suuda täita enda kohustust või lepingut, mille tulemusena võib ettevõtte kanda finantskahju. Krediidiriski maandamiseks on ettevõtte pikaaegne poliitika olnud kliendi nõude tähtaegade miinimumi lähedal hoidmine. Enamike klientide puhul tähendab see kaubatarnet alles siis, kui kliendilt on raha laekunud.

Järgevas tabelis on esitatud krediidiriski mõjule alluvad finantsvarad nende bilansilises väärtuses.

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Nõuded klientide vastu	112	43
Muud nõuded	577	729
<i>Sealhulgas:</i>		
Lühiajalised laenuõuded	157	254
Lühiajalised deposiidid	11	2
Pikaajalised deposiidid	272	288
Mitmesugused nõuded	137	185
Kokku laekumata nõudeid	689	772
<i>Sealhulgas:</i>		
Lühiajalised (laekuvad ühe aasta jooksul):	409	458
Pikaajalised nõuded (laekuvad 1-5 aasta jooksul):	280	314
Finantsinvesteeringud	407	128

Maksevahendusega seotud risk

Maksevahendusega ehk ülekannetega seotud riski on ettevõtte hinnanud tasemele C, mis tähendab, et riski tekkimise tõenäosus ning olulisus on hinnatud ebaoluliseks, kuid siiski riski teadvustatakse ning jälgitakse. Riski hallatakse sellega, et

oma partnereid valitakse suure tähelepanelikkuse ja hoolega. Ettevõtte poliitika on olnud, et makseasutustes olevatel kontodel oma vahendite hoidmist piiratakse ning jälgitakse järjepidevalt. Samas arvestades kommertspankade kallimaid teenustasusid, siis juhtkonna hinnangul on õigustanud ennast makseasutuste teenuste kasutamine ja riski võtmine selles osas ning oma senise tegevuse jätkamises muudatuste tegemise vajalikkust ei nähta.

Seisuga 31.12.2020 ja 31.12.2019 ei ole grupil olulisi tähtaega ületanud nõudeid ega märkimisväärselt oodatavat krediidikahju.

17.3 Likviidsusrisk

Likviidsusrisk on risk, et grupp ei ole võimeline täitma enda finantskohustusi tähtaegselt. Likviidsusrisi maandamiseks jälgitakse kogu grupi rahakäivet tsentraalselt ning seda nii lühiajalises kui ka pikemaajalises vaates. Grupi kasutuses olev käibevara ületas grupi lühiajalise kohustusi 15 kordselt. Ettevõtte võlteenindamisevõime ehk võime katta enda poolt teenitava ärikasumiga (ilma amortisatsioonikuluta) ettevõtte lühiajalist käibekapitali vajadust on koefitsiendiga 3,56.

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2020	31.12.2019
Kohustised tähtajaga 1 aasta	4 479	2 583
Nõuded tähtajaga 1 aasta	657	820
Käibekapitali vajadus	3 822	1 763
EBITDA (Ärikasum + perioodi kulum)	13 613	12 415
Käibevarad	55 212	49 050
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja*	12,33	18,99
Võlteenindamise võime**	3,56	7,04

*Lühiajaliste kohustuste kattekordaja- käibevarade ja lühiajaliste kohustuste suhe.

**Võlteenindamisevõime- näitab mitmekordselt põhitegevusega teenitav tulujääk ületab lühiajalist käibekapitali vajadust.

Allolevas tabelis on esitatud grupi lepingulised finantskohustused seisudel 31.12.2020 ja 31.12.2019, mis on täidetavad 1 aasta jooksul.

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2020	31.12.2019
Võlad tarnijatele	283	118
Viitvõlad töötajatele	538	603
Maksuvõlad	1075	542
Muud võlad	35	86
Klientide ettemaksed	522	256
Viitkohustised	97	0
Laenukohustised	0	0
Kasutusõiguse kohustised	1 043	872
Eraldised	885	106
Kokku võlad ja ettemaksed	4 479	2 583

Finantskohustised, mis on täidetavad 1-5 aasta jooksul on loetletud alljärgnevalt.

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2020	31.12.2019
Maksuvõlad	1 159	2
Muud võlad	0	209
Saadud ettemaksed	0	2
Kasutusõiguse kohustised	2 409	1 538
Kokku võlad ja ettemaksed	3 568	1 751

17.4 Kapitalijuhtimine ja omakapitaliga seotud riskid

Kapitalijuhtimise peamine eesmärk on tagada nii seaduse poolt seatud (aruandepäeva omakapital (netovara) ei langeks alla poole põhikirja järgsest aktsiakapitalist) kui ka omanike poolt ettenähtud omakapitali vastavuse nõuded. Nende nõuete osas

ei ole toimunud muudatusi ei eelneval ega ka aruandeperioodil. Grupi poolt jälgitakse omakapitali osakaalu grupi koguvaredest. Grupi omakapital koosneb aktsiakapitalist, kohustuslikust reservist ja jaotamata kasumist.

(tuhandetes eurodes)	31.12.2020	31.12.2019
Omakapital	55 059	50 575
Varad	63 264	55 079
Omakapitali osakaal varadest	87,0%	91,8%

17.5 Muud riskid

Lisaks põhitegevusega seotud riskidele on ettevõtte koostanud riskianalüüsi teiste ettevõtte tegevust puudutavate valdkondade kohta. See hõlmab nii ettevõtte strateegiat, õigusruumi, infotehnoloogiat, igapäevaseid protseduure kui ka personalivalikut. Strateegilise riski olulisemad tähelepanupunktid on konkurentsirisk, mainega ja ka makseteenuste järelevalvega seotud riskid. Infotehnoloogilised riskid hõlmavad nii tarkvara kui riistvaral põhinevaid riske ning ka nende maandamiseks tehakse tööd grupiüleselt. Protseduuride riskidena on kaardistatud nii igapäevaste tehingute sooritamisel ilmned võivad eksimused, kui ka üha olulisemaks muutuvad KYC (*Know Your Client*) protseduuride ning AML-ga (*Anti-Money Laundering*) seotud riskid.

Tavid AS rakendab rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuete täitmisel rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise seadusest (RahaPTS) ja teistest õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Tavid AS kuulub rahapesu andmebüroo järelevalve alla. Lisaks on Tavid AS registreeritud Finantsinspeksiooni juures kui TavexWise AS (Tavid AS tütarettevõtte) makseagent, mis tähendab, et ka Finantsinspeksioon on hinnanud sobivaks Tavid AS tegevuse ja protseduurid, et tagada makseagendiks olemisel piisavad meetmed ja regulatsioonid rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise nõuete täitmiseks.

Lisa 18. Tehingud seotud osapooltega

Osapooli loetakse seotuks juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole ärilistele otsustele. Seotud osapooled on grupi juhatus ja nõukogu ning olulise osalusega eraisikutest omanikud, välja arvatud juhul, kui antud isikutele puudub võimalus avaldada olulist mõju ettevõtte ärilistele otsustele. Lisaks on seotud osapoolteks eelnevalt kirjeldatud isikute lähisugulased ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted. Aruandeaastal on tehtud seotud osapooltega järgmised tehingud.

(tuhandetes eurodes)		31.12.2020		31.12.2019	
		Nõuded	Kohustused	Nõuded	Kohustused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted.		0	0	0	0
2019	Ostud Müügid	Antud laenud	Saadud laenud	Antud laenude tagasimaksed	Saadud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	218 3 273	0	0	0	0
2020	Ostud Müügid	Antud laenud	Saadud laenud	Antud laenude tagasimaksed	Saadud laenude tagasimaksed
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikutest omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtted	179 4 000	0	0	0	0

Juhatusele ja nõukogule makstud tasud

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Juhatusele makstud tasud brutosummas	1 053	826
Nõukogule makstud tasud brutosummas	85	142

Lisa 19. Aktsiakapital ja aktsionärid

	Aktsiate arv (tk)	Aktsiakapital
31.12.2020	40 000	1 000 000
31.12.2019	40 000	1 000 000

Kõikide väljastatud aktsiate eest on täielikult tasutud. Põhikirja kohaselt on Tavid AS aktsiakapitali miinimumsuurus 250 000 eurot ja maksimumsuurus 1 000 000 eurot.

2020. aastal maksti aktsionäridele välja dividende summas 3 746 471 eurot (2019. aastal 5 302 918 eurot).

Üle 10% aktsiaid omavate aktsionäride nimekiri

Tavid AS üle 10% aktsiatega määratud hääli omavate nimeliste aktsiate omanike nimekiri aastaaruande kinnitanud üldkoosoleku toimumise (28.06.2021) seisuga on alljärgnev:

Nimi: Alar Tamming
Isikukood: 36307050246
Aadress: Tallinn 10133, Eesti Vabariik
Aktsia liik: lihtaktsia
Aktsiate arv: 34 000
Aktsia nimiväärtus: 25
Väärtpaberite omandamise ja märkimise aeg: 28.08.1996

Lisa 20. Tavid AS konsolideerimata põhjaruanded

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruanded on koostatud kooskõlas Eesti Raamatupidamise Seadusega ning need ei ole emaettevõtte eraldiseisvad finantsaruanded IAS 27 "Konsolideerimata finantsaruanded" mõistes. Emaettevõtte põhjaruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Tavid AS konsolideerimata finantsseisundi aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	31.12.2020	31.12.2019
VARAD		
Põhivara		
Materiaalne põhivara	1 030	210
Immateriaalne põhivara	2 239	1 860
Investeeringud tütarettevõtetesse	1 976	1 969
Pikaajalised nõuded	23	0
Kinnisvarainvesteering	265	265
Kokku põhivara	5 533	4 304
Käibevara		
Varud	28 773	18 459
Nõuded ostjate jt vastu	56	210
Laenuõuded	157	254
Laekumata dividendid	0	0
Ettemaksud	16	1
Lühiajalised finantsinvesteeringud	407	128
Raha ja pangakontod	10 902	20 295
Kokku käibevara	40 311	39 347
KOKKU VARAD	45 844	43 651
OMAKAPITAL JA KOHUSTISED		
Omakapital		
Aksiakapital	1 000	1 000
Kohustuslik reservkapital	100	100
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	38 071	33 693
Aruandeaasta kasum	5 449	8 124
Kokku omakapital	44 620	42 917
Pikaajalised kohustised		
Muud pikaajalised eraldised	128	128
Kasutusõiguse kohustised	373	19
Kokku pikaajalised kohustised	501	147
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	723	587
Kokku kohustised	1 224	734
KOKKU OMAKAPITAL JA KOHUSTISED	45 844	43 651

Tavid AS konsolideerimata koondkasumiaruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Müügitulu kliendilepingutest	270 303	155 176
Muud äritulud	156	53
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-261 795	-149 562
Kasum/kahjum varude ümberhindlusest	-4 615	971
Mitmesugused tegevuskulud	-1 220	-1 064
Tööjõukulud	- 2 201	-2 516
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-369	-276
Muud ärikulud	-14	-42
Ärikasum	245	2 740
Finantstulud ja -kulud		
Intressitulud	1 362	392
Intressikulud	-1	1
Muud finantstulud ja -kulud	4 183	4 991
Kasum majandustegevusest	5 789	8 124
Tulumaks	-340	0
Aruandeaasta kasum	5 449	8 124
Muu koondkasum	0	0
Aruandeaasta koondkasum	5 449	8 124

Tavid AS konsolideerimata rahavoogude aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	2020	2019
Rahavood äritegevusest		
Aruandeaasta puhaskasum	5 449	8 124
<i>Korrigeerimised:</i>		
Põhivara amortisatsioon	369	275
Põhivara müükidest saadud kasum/kahjum	0	-21
Muud korrigeerimised	-7 891	4 923
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	479	818
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	136	-24
Tasutud tulumaks	-340	0
Varude muutus	-10 314	-6 074
Kokku rahavood äritegevusest	-12 112	8 021
Rahavood investeeringutest		
Materiaalse põhivara soetamine	-1 214	-372
Deposiitide väljamaksed	-34 730	-23 297
Deposiitide tagasisaamised	38 421	0
Tasutud muude investeeringute eest	-279	-100
Investeering tütarettevõttesse	-7	0
Antud laenud	-235	-456
Antud laenude tagasimaksed	309	30 598
Laekunud intressid	1 362	392
Laekunud dividendid	2 781	3 562
Muud laekumised investeeringutest	58	115
Kokku rahavood investeeringutest	6 466	10 442
Rahavood finantseerimisest		
Makstud intressid	-1	-1
Makstud dividendid	-3 746	-5 303
Kokku rahavood finantseerimisest	-3 747	-5 304
Raha ja selle ekvivalendid aasta alguses	20 295	7 136
Raha ja selle ekvivalentide muutus	9 393	13 159
Raha ja selle ekvivalendid aasta lõpus	10 902	20 295

Omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)

	Aktiivkapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Saldo 31. detsembril 2018	1 000	100	38 996	40 096
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	8 124	8 124
Jaotatud dividendid	0	0	-5 303	-5 303
Saldo 31. detsembril 2019	1 000	100	41 817	42 917
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-1 969
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				9 627
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2019				50 575
Saldo 31.12.2019	1 000	100	41 817	42 917
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	5 449	5 449
Jaotatud dividendid	0	0	-3 746	-3 746
Saldo 31. detsembril 2020	1 000	100	43 520	44 620
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus				-1 976
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				12 415
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2020				55 059

Lisa 21. Bilansipäevajärgsed sündmused

Aruande koostamise hetkeks on ettevõtte maksnud bilansipäevajärgselt omanikele välja dividende summas 2,32 miljonit eurot.

TEGEVJUHTKONNA ALLKIRJAD 2020. MAJANDUSAASTA ARUANDELE

Tavid AS-i tegevjuhtkond on koostanud 2020. aasta tegevusaruande ja raamatupidamise aastaaruande ning aruandes esitatud teave on tõene ja täielik. Juhatuse hinnangul on ettevõtte jätkuvalt tegutsev.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Euroopa Liidus vastuvõetud rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS) ja standardite tõlgendustega ning kajastab õigesti ja õiglaselt Tavid AS-i finantsseisundit, majandustulemust ja rahavoogusid.

Kuno Rääk, juhatuse esimees, allkirjastatud 28.06.2021

Jüri Martin, juhatuse liige, allkirjastatud 28.06.2021

KASUMI JAOTAMISE ETTEPANEK

Tavid AS-i juhatus teeb aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada 31.12.2020 seisu kasum järgmiselt:

	<i>(tuhandetes eurodes)</i>
Jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2019	49 552
2020. aastal väljamakstud dividendid	3 746
2020. aruandeaasta kasum	8 237
Jaotamata kasum seisuga 31. detsember 2020	54 043
Jaotada dividendide väljamaksmiseks	4 000
Jaotamata kasumi jääk pärast kasumi jaotamist	50 043

Kuno Rääk, juhatuse esimees, allkirjastatud 28.06.2021

TEGEVUSALADE LOETELU

Aruandeperioodi 01.01.2020 –31.12.2020 tegevusalad	<i>(tuhandetes eurodes)</i>
Valuutavahetus (66129)	8 382
Investeeringukulla müük (47789)	302 243
Maksevahendusteenused (64991)	969
Ehtekulla ja -hõbeda kokkuost ja edasimüük sulatusse (46721)	19 550
Hõbeda müük (47789)	14 121
Muude kaupade ja väärismetallide müük (47789)	119
Muude erinevate teenuste osutamine ja vahendus	205
Kokku	345 589

Kavandatavad tegevusalad aruandeperioodiks 01.01.2021–31.12.2021

Valuutavahetus (66129)
Investeeringukulla müük (47789)
Maksevahendusteenused (64991)
Ehtekulla ja -hõbeda vahendus (46721)
Hõbeda müük (47789)
Rahakäitlus ja inkassatsiooniteenus (64991)

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 28.06.2021

Tavid AS (registrikood: 10055700) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JÜRI MARTIN	Juhatuse liige	28.06.2021

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Tavid AS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud Tavid AS ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31. detsember 2020 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2020 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) (ISA (EE)). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas Kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatus standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusele.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie asjaomast vandeaudiitori aruannet.

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma tegevusaruannet ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda tegevusaruannet ja kaaluda seda tehes, kas tegevusaruandes sisalduv informatsioon oluliselt lahkneb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud. Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et tegevusaruanne on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandlusstandarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on rakendatav, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi liikvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeaudiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeaudiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas ISA (EE)-dega läbiviitud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Me kasutame auditi osana vastavalt ISA (EE)-dega kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali aluse andmiseks meie arvamusele. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, väaresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/allkirjastatud digitaalselt/
Janno Greenbaum
Vandeaudiitor nr 486
Grant Thornton Baltic OÜ
Tegevusluba nr 3
Pärnu mnt 22, 10141 Tallinn
30. juuni 2021

Audiitorite digitaalallkirjad

Tavid AS (registrikood: 10055700) 01.01.2020 - 31.12.2020 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
JANNO GREENBAUM	Vandeaudiitor	30.06.2021

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Mujal liigitamata kaupade jaemüük spetsialiseeritud kauplustes	47789	254619298	94.20%	Jah
Metallide ja metallimaakide hulgimüük	46721	14092555	5.21%	Ei
Valuutavahetus	66129	1346777	0.50%	Ei
Muude mujal liigitamata finantsteenuste osutamine, v.a kindlustus ja pensionifondid	64991	244391	0.09%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6279910
E-posti aadress	tavid@tavid.ee
Veebilehe aadress	www.tavid.ee